

## II

(Atti mhux leġislattivi)

## DEĊIŻJONIJIET

## DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI

tat-2 ta' Diċembru 2009

dwar l-ghajnuna mill-Istat C 39/08 (ex N 148/08) ippjanata mir-Rumanija għal tahrig minn Ford Craiova

(notifikata bid-dokument numru C(2009) 9350)

(Il-test Rumien biss huwa awtentiku)

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

(2010/357/UE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

tiftaħ il-proċedura stipulata fl-Artikolu 88(2) tat-Trattat tal-KE (issal-Artikolu 108(2) TFUE) <sup>(2)</sup> fir-rigward tal-ghajnuna nnotifikata, u talbet lill-partijiet interessati biex jissottomettu l-kummenti tagħhom <sup>(3)</sup>.

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 108(2) tiegħu,

- (3) Ir-Rumanija ssottomettiet il-kummenti tagħha permezz ta' ittra tas-7 ta' Novembru 2008. Fit-18-19 ta' Novembru 2008, il-Kummissjoni ltaqgħet mal-awtoritajiet Rumien u mar-rappreżentanti ta' Ford fil-bini tal-impjant ta' Craiova.

Wara li kkunsidrat il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 62(1)(a) tiegħu,

- (4) Permezz ta' ittra tas-26 ta' Novembru 2008, il-Kummissjoni aċċettat it-talba tal-benefiċjarja biex testendi l-iska-denja għas-sottomissjoni tal-kummenti tagħha. Ford issottomettiet il-kummenti tagħha permezz ta' ittra tat-18 ta' Diċembru 2008. Dawn il-kummenti ntbagħtu lir-Rumanija permezz ta' ittra tad-9 ta' Marzu 2009.

Wara li talbet lill-partijiet interessati biex jissottomettu l-kummenti tagħhom skont dawk id-dispożizzjonijiet <sup>(1)</sup>,

- (5) Il-Kummissjoni talbet aktar informazzjoni permezz ta' ittri tas-6 ta' Marzu 2009 u tat-23 ta' Ġunju 2009. L-awtoritajiet Rumien wiegħbu fit-2 ta' April 2009 u fit-22 ta' Lulju 2009 rispettivament.

Billi:

## 1. PROĊEDURA

- (1) Ir-Rumanija nnotifikat lill-Kummissjoni permezz ta' ittra tal-1 ta' April 2008 dwar ghajnuna *ad hoc* għal tahrig individwali għall-ammont ta' EUR 57 miljun favur kumpanija li ttiproduci l-karozzi, Ford Romania SA, li tinsab fi Craiova.

- (6) Il-Kummissjoni ma rċeviet ebda kumment minn partijiet terzi interessati oħrajn.

- (2) Permezz ta' ittra datata l-10 ta' Settembru 2008, il-Kummissjoni informat lir-Rumanija li hija ddecidiet li

<sup>(2)</sup> B'effett mill-1 ta' Diċembru 2009, l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE saru l-Artikoli 107 u 108, rispettivament, tat-TFUE. Iż-żewġ settijiet ta' dispożizzjonijiet huma, fis-sustanza, identiċi. Għall-finijiet ta' din id-Deċiżjoni, ir-referenzi għall-Artikoli 107 u 108 tat-TFUE għandhom jinftehm bħala referenzi għall-Artikoli 87 u 88, rispettivament, tat-Trattat tal-KE, fejn xieraq.

<sup>(3)</sup> Id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tinfetħ il-proċedura kienet ippubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 1.

<sup>(1)</sup> ĠU C 270, 25.10.2008, p. 29.

## 2. DESKRIZZJONI TAL-PROĠETT

### Il-benefiċjarja

- (7) Il-benefiċjarja tal-ghajjnuna hija Ford Romania SA, parti minn Ford Motor Company, li fit-12 ta' Settembru 2007 xtrat minghand l-aġenzija ta' privatizzazzjoni Rumena AVAS l-impjant tal-karozzi u n-negozju li qabel kien jopera fi Craiova minn SC Automobile Craiova SA u SC Daewoo Automobile SA (minn hawn 'il quddiem imsejha "Ford Craiova").
- (8) Permezz ta' deċiżjoni tas-27 ta' Frar 2008, il-Kummissjoni sabet li l-ftehim ta' privatizzazzjoni kien jinvolti ghajjnuna inkompatibbli, u ordnat l-irkupru ta' EUR 27 miljun<sup>(4)</sup>. Is-somma ġiet irrimborzata bl-imghax fis-27 ta' Ġunju 2008.
- (9) Ford xtrat l-impjant tal-karozzi fi Craiova biex tibda tipproduċi, mill-2009, żewġ tipi godda ta' vetturi (B-MAV, mudell multifunzjonali żgħir, u ISV, vettura hafifa adattata għat-trasport ta' prodotti u/jew passiġġieri), u mill-2011, ġenerazzjoni ġdida ta' magni b'emissjonijiet baxxi ta' CO<sub>2</sub>. Dan il-proġett sejjer jinvolti l-holqien ta' żewġ linji ta' produzzjoni godda, għal stima ta' investiment globali ta' EUR 675 miljun. Skont il-ftehim ta' privatizzazzjoni, Ford impenjat ruhha li żżomm it-3 900 haddiem eżistenti u li tohloq impjiegi godda, bil-mira li tilhaq total ta' 9 000 impjegat sal-aħhar tas-sena 2012.
- (10) L-impjant ta' Craiova huwa bbażat f'reġjun żvantaġġjat li huwa eliġibbli għal ghajjnuna skont l-Artikolu 107(3)(a) TFUE. Permezz ta' deċiżjoni tat-30 ta' April 2008, il-Kummissjoni approvat is-somma ta' EUR 143 miljun ta' ghajjnuna reġjonali lil Ford Craiova, li tikkorrespondi għall-intensità ta' ghajjnuna massima permessa għal proġett ta' investiment kbir ta' dan id-daqs f'reġjun li huwa eliġibbli għal intensità ta' ghajjnuna massima bażika ta' 50 % tal-ispejjeż tal-investiment eliġibbli<sup>(5)</sup>.

### Il-proġett ta' tahrig

- (11) L-ghajjnuna nnotifikata tappoġġa programm ta' tahrig komprensiv ta' 5 snin li Ford għandha l-hsieb li toffri kemm lill-haddiema eżistenti (3 900) kif ukoll lill-impjegati futuri tal-impjant tal-karozzi fi Craiova, sa total ta'

9 000 impjegat. Il-programm ta' tahrig huwa stmat li jiswja total ta' EUR 185,5 miljun<sup>(6)</sup>, li EUR 128,5 miljun minnhom sejjrin jiġu kkontribwiti minn Ford, u EUR 57 miljun sejjrin jiġu pprovduti mir-Rumanija fil-forma ta' ghajjnuna għat-tahrig.

- (12) Il-programm ta' tahrig għandu struttura bidimensjonali.
- (13) Fuq id-dimensjoni vertikali, il-programm jikkonsisti f'diversi saffi. L-ewwel saff jinkludi tahrig li huwa jew mehtieg mil-liġi tal-UE/Rumena u/jew huwa neċessarju sabiex l-impjant jitmexxa b'mod effiċjenti – li jista' jiġi definit bħala "tahrig speċifiku għall-kumpanija". Dan is-saff ta' tahrig mhuwiex eliġibbli għall-ghajjnuna. L-ispiża stmata tiegħu ta' madwar EUR 29,7 miljun tithallas kollha kemm hi minn Ford. Is-saffi addizzjonali jinkludu: tahrig li jiġi offrut biss parzjalment fin-nuqqas ta' ghajjnuna (jiġifieri sa 40 % tal-kontenut tal-kors komplet); tahrig li ma jiġix offrut fin-nuqqas ta' ghajjnuna; u tahrig relatat mal-ghażla tal-kategoriji ta' impjegati.
- (14) Fuq id-dimensjoni orizzontali, il-programm joffri 269 kors, miġbura madwar erba' temi/blokk ta' tahrig ewlenin:

— Sigurtà: 79 kors immirati biex jiżviluppaw kultura ta' sigurtà fuq il-post tax-xogħol. Dawn il-korsijiet huma maqsuma ferba' sottotemi prinċipali: sigurtà bażika għall-post tax-xogħol; użu mingħajr periklu ta' makkinarju u tagħmir personali protettiv; is-sigurtà tan-nies li jimxu fit-triq; l-identifikazzjoni u l-prevenzjoni tar-riskji u l-perikli. Kull kors jikkonsisti minn parti introduttorja, li trid tigi segwita minn tahrig intensiv fl-imġiba. Mid-79 kors offriti taht dan il-blokk, 61 huma indirizzati kemm għall-impjegati li jagħmlu xogħol manwali kif ukoll għall-persunal f'pożizzjonijiet ta' tmexxija, filwaqt li 18-il kors huma indirizzati biss għall-kategorija ta' professjonisti msemija l-aħhar.

It-tahrig li għandu jiġi pprovdut mill-kumpanija sabiex jintlaħqu l-istandards interni ta' sigurtà tal-kumpanija u sabiex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti li jirriżultaw mir-regolamenti tas-sigurtà tal-UE u tar-Rumanija mhuwiex meqjus bħala eliġibbli għall-ghajjnuna<sup>(7)</sup>. L-ispejjeż eliġibbli għal dan il-blokk jammontaw għal EUR 17,57 miljun, li għalihom tista' tintalab ghajjnuna sa EUR 8,43 miljun.

<sup>(4)</sup> Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2008/717/KE tas-27 ta' Frar 2008 dwar l-Ghajjnuna mill-Istat C 46/07 (ex NN 59/07), *Il-privatizzazzjoni ta' Automobile Craiova, ir-Rumanija*, (li qabel kienet Daewoo Romania) ĠU L 239, 6.9.2008, p. 12. Il-Kummissjoni sabet li l-prezz tal-privatizzazzjoni tnaqqas, bi skambju għall-impenji tal-kumpanija Ford li żżomm il-forza tax-xogħol eżistenti (3 900) u tohloq impjiegi godda sa total ta' 9 000 sas-sena 2012, u li sal-aħhar tal-2012 tilhaq livell ta' produzzjoni ta' 200 000 vettura fis-sena. Il-Kummissjoni ordnat l-irkupru ta' EUR 27 miljun, li jirrappreżenta d-differenza bejn il-valur nett tal-assi u l-prezz tax-xiri. Bħala parti mill-ftehim tal-privatizzazzjoni, fis-7 ta' Novembru 2007, il-gvern Rumien iffirma ltra ta' Impenn Vinkolanti, li permezz tagħha wiegħed li jagħti lill-kumpanija Ford ghajjnuna reġjonali li tammonta għal total ta' EUR 156 miljun u ghajjnuna għat-tahrig li tammonta għal total ta' EUR 57 miljun fir-rigward tal-proġett ta' Craiova.

<sup>(5)</sup> Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' April 2008 dwar l-ghajjnuna mill-Istat N 767/2007, *Ghajjnuna ta' investiment reġjonali lil Ford Craiova*, ĠU C 238, 17.9.2008, p. 4.

<sup>(6)</sup> Kif sottomess mill-benefiċjarja fit-18 ta' Diċembru 2008.

<sup>(7)</sup> Skont kif ġej: Introduzzjoni għas-Saħha u s-Sigurtà għall-Produttjoni; Tahrig dwar Safe Cell Entry; ECPL Stand Down; ECPL Stand Down għall-Produttjoni; Introduzzjoni għas-Saħha u s-Sigurtà għall-Haddiema fl-Uffiċini; Introduzzjoni għas-Sit għal Vizitaturi u Kuntratturi; Pjan ta' Rispons għall-Energija Ambientali; Sistema MATS u Mmaniġġjar tad-Dejta għal Materjali Perikolużi; Evalwaturi tar-Riskju; Introduzzjoni għal Zoni Magħluqa b'Sisien u Siti ta' Kostruzzjoni; Stima tar-Riskju ta' Nirien u Sigurtà; Stand Down ta' Sigurtà fuq rekwiżiti legali (darbtejn fis-sena); Stand Down ta' Sigurtà għas-Sigurtà tan-Nies li jimxu fit-Triq (darbtejn fis-sena); Saħha u Sigurtà għall-Maniġers u l-Kumitat ta' Saħha u Sigurtà; L-Ewwel Ghajjnuna.

- Hiliet fundamentali: 59 kors immirati biex jappoġġaw l-iżvilupp personali tal-impjegati, billi jipprovdulhom hiliet ta' valur generali. Il-korsijiet huma miġbura taht is-sottotemi li ġejjin: il-lingwa Rumena għall-impjegati espatrijati; hiliet ta' tmexxija għal sorveljaturi/foremen; hiliet fl-użu tal-Outlook u hiliet bażiċi fl-IT; hiliet fil-lingwa Ingliża għall-forza tax-xogħol lokali; hiliet fil-kitba u l-qari u hiliet numerici; hiliet bażiċi fit-tmexxija għall-impjegati fil-livelli kollha; taħriġ estensiv fl-IT; taħriġ individwalizzat fid-dettall għal impjegati li jintgħazlu biex iservu bħala mudell. B'mod partikolari, 14 minn dawn il-korsijiet huma indirizzati kemm għall-persunal li jagħmlu xogħol manwali kif ukoll għal persunal f'pożizzjonijiet ta' tmexxija<sup>(8)</sup>, filwaqt li 45 kors huma indirizzati biss għall-kategorija ta' professjonisti msemmija l-aħhar.

L-ispiża stmata tal-korsijiet meqjusa bħala mhux eliġibbli għall-ghajna sebra tkun koperta kompletament mill-Ford<sup>(9)</sup>. L-ispejjeż eliġibbli għal dan il-blokk jammontaw għal EUR 93.13-il miljun, li għalihom tista' tintalab għajna sa EUR 46,56 miljun. B'mod partikolari, il-korsijiet fil-kitba u l-qari u fl-ghadd tan-numri, li sejin jiġu pprovduti kemm lill-impjegati li jagħmlu xogħol manwali kif ukoll lill-persunal f'pożizzjonijiet ta' tmexxija, ingħataw baġit ta' madwar EUR 22,5 miljun kull wiehded.

- Principji Fundamentali tan-Negożju: 73 kors mahsuba biex il-forza tax-xogħol tiġi aġġornata dwar il-prattici kummerċjali Ewropej u globali. Parti mill-korsijiet offruti taht dan il-blokk, jiġifieri 20<sup>(10)</sup>, ikopru lill-impjegati li jagħmlu xogħol manwali u persunal f'pożizzjonijiet ta' tmexxija (mexxejja tat-timijiet, sorveljaturi, persunal speċjalizzat u manijers). Il-bqija tal-korsijiet huma mmirati biss għall-kategoriji professjonali msemmija l-aħhar. Tliet oqsma ta' taħriġ taht dan il-blokk, jiġifieri, Sistemi Speċifiċi ta' IT għal Ford, Proċessi Kummerċjali ta' Ford, u Proċessi ta' Kontroll Intern ta' Ford, jinkludu korsijiet li huma mehtieġa għall-operat effiċjenti tal-impjant, u għalhekk mhumiex eliġibbli għall-ghajna. Il-bqija tal-korsijiet huma definiti bħala mhux obbligatorji, jew addizzjonali, u l-ghan tagħhom huwa li jieħdu lill-impjegati għal livell oghla ta' esperjenza u hila. Dawn l-oqsma ta' taħriġ addizzjonali jkopru temi generali bħal: Hiliet fil-Gestjoni tal-Proġetti; Kompe-

tenzi Funzjonali (Riżorsi Umani, Xiri, Finanzi); Sitt Sigma (titjib fil-kwalità); taħriġ individwalizzat addizzjonali għal impjegati magħżula li jservu bħala mudell.

L-ispejjeż totali eliġibbli ta' dan il-blokk ta' taħriġ huma stmati għal madwar EUR 8 miljun, li EUR 4 miljuni minnhom sejin jiġu kkontribwiti minn Ford u l-EUR 4 miljuni l-oħrajn jiġu pprovduti bħala għajna. L-ispejjeż tat-taħriġ speċifiku għall-kumpanija taht dan il-blokk jithallsu kompletament mill-kumpanija<sup>(11)</sup>.

- Hiliet Industrijali: 58 kors immirati biex iwasslu, fit-totalità tagħhom, livell ta' hila industrijali li jmur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex il-haddiema jiffunzjonaw tajjeb fl-impjieg tagħhom, u jagħtu ċ-ċans lill-impjegati biex ilaħhqu mal-isfidi tal-użu ta' teknoloġiji ġodda fl-ambjent tal-manifattura b'mod generali. Tnejn minn dawn il-korsijiet, jiġifieri Immuntar tal-Magna u Simulazzjoni tal-Manifattura, huma speċifiċi għall-kumpaniji, u għalhekk mhumiex eliġibbli għall-ghajna. Il-bqija tal-korsijiet huma kkwalifikati bħala taħriġ addizzjonali/mhux obbligatorju, li jkopru diversi suġġetti taht it-temi wiesgħa ta' Snajja fil-qasam tal-Elettriku/Mekkanika u Manutenzjoni Estiża. Il-maġġoranza tal-korsijiet offruti taht dan il-blokk huma indirizzati għall-impjegati li jagħmlu xogħol manwali u għall-persunal f'pożizzjonijiet ta' tmexxija<sup>(12)</sup>.

L-ispejjeż totali eliġibbli ta' dan il-blokk ta' taħriġ huma stmati għal madwar EUR 39,1 miljun, li madwar EUR 18,9 miljun minnhom sejin jithallsu minn Ford, u madwar EUR 18,2 miljun jistgħu jintalbu bħala għajna.

- (15) Il-parti tal-programm ta' taħriġ speċifiku għall-kumpanija, li sebra tkun iffinanzjata kollha kemm hi minn Ford, hija stmata li tiswa EUR 29,73 miljun<sup>(13)</sup>. Għat-taħriġ addizzjonali li huwa ddikjarat bħala eliġibbli għall-ghajna, id-distribuzzjoni tal-ispejjeż eliġibbli bejn il-blokk tal-programm ta' taħriġ u l-kontribuzzjoni proprja ta' Ford huma rrapportati fit-Tabella ta' hawn taht (f'miljuni ta' euro).

<sup>(8)</sup> Skont kif ġej: L-Irwol ta' Timijiet fl-Iffissar ta' Objettivi u l-Iskjerament ta' Politika; Titjib Kontinwu; Introduzzjoni għall-PC bl-MS Windows XP; Aspetti Fundamentali tal-MS Excel; Aspetti Fundamentali tal-MS Word 2003; Hiliet ta' Bini ta' Timijiet; Valutazzjoni tad-Differenzi, Holqien ta' Suċċess – Diversità u Dinjità fuq ix-Xogħol; Taħriġ għal min iharreg; Laqgħat Effettivi tat-Tim; Hiliet ta' Litteriżmu; Matematika għan-Negożju; Introduzzjoni għal Scorecards; Taħriġ fil-Lingwa Ingliża; Taħriġ Speċjalizzat dwar Tmexxija ta' Prodotti.

<sup>(9)</sup> Skont kif ġej: Taħriġ dwar Task Cards; Introduzzjoni għal Scorecards; u Strateġiji, Objettivi u Indikaturi Ewlenin ta' Prestazzjoni.

<sup>(10)</sup> Bhal: Principji ta' Manifattura, Analizi tal-Għeruq tal-Kawża (5 Għalfejn); Tekniċi Viżwali tal-Fabbrika; Miżuri biex ma jkunx hemm Żbalji; Identifikazzjoni u Riżoluzzjoni ta' Difetti; Titjib Kontinwu; Harsa Generali lejn il-Kwalità; Kontroll tal-Proċess Statistiku; Principji ta' Kondotta Korporattiva; Sistemi ta' Manifattura; eċċ.

<sup>(11)</sup> Li jkopru dawn il-korsijiet speċifiċi għal kumpaniji: Kontroll tal-Proċess fl-Istazzjon; Immaniġġjar u Żamma ta' Dokumenti; L-Użu ta' Kontroll tal-Proċess Statistiku f'Ford; Kondotta Korporattiva f'Ford; Kontroll Intern f'Ford; Manifattura ta' Sistemi Operattivi f'Ford; Taħriġ dwar Captura; Kontabilità Manijerjali f'Ford; Kontabilità Finanzjarja u Proċessi tat-Taxxa f'Ford; Proċessi ta' Analizi Finanzjarja f'Ford; Proċessi ta' Xiri f'Ford; Proċessi ta' Riżorsi Umani f'Ford; Sistemi ta' Xiri u Ordnijiet; Kontroll ta' Rekwiżizzjonar u Approvazzjonijiet; Sistemi ta' Akkwisti u Rekwiżizzjonar għax-Xerrejja; Proċessar tal-Ordnijiet On-Line mhux tal-Produzzjoni (SNOOPE); Għażla ta' Ordni Ġenerika.

<sup>(12)</sup> Hlief żewġ korsijiet ta' Hiliet Mediċi, jiġifieri, Qawmien u Trattamento għal Xokk Elettriku, u Titjib fil-Hiliet Mediċi.

<sup>(13)</sup> Valur nominali.

|                                        | Sigurtà | Hiliet Fundament-ali | Prinċipji Fundamen-tali tan-Negożju | Hiliet Industrijali | Total  |
|----------------------------------------|---------|----------------------|-------------------------------------|---------------------|--------|
| Spejjeż Eligibbli tat-Tahriġ Ġenerali  | 16,17   | 93,13                | 7,94                                | 36,67               | 153,91 |
| Spejjeż Eligibbli tat-Tahriġ Speċifiku | 1,49    | —                    | 0,16                                | 0,24                | 1,89   |
| Għajjnuna għal Tahriġ Ġenerali         | 8,08    | 46,56                | 3,97                                | 18,33               | 76,94  |
| Għajjnuna għal Tahriġ Speċifiku        | 0,37    | —                    | 0,03                                | 0,06                | 0,46   |
| Għajjnuna totali                       | 8,45    | 46,56                | 4,00                                | 18,39               | 77,44  |
| Kontribuzzjoni ta' Ford                | 9,2     | 46,56                | 4,08                                | 18,50               | 78,39  |

Il-valuri tal-għajjnuna totali u tal-kontribuzzjoni ta' Ford irrapportati hawn fuq huma indikati f'valur nominali. Ir-Rumanija u Ford jenfasizzaw li l-kumpanija ddeċidiet li tillimita l-ammont totali ta' għajjnuna għal EUR 57 miljun. Id-differenza bejn l-għajjnuna totali li jikkwalifika għaliha l-programm u l-ammont mitlub ta' EUR 57 miljun hija koperta mill-kumpanija bhala kontribuzzjoni tagħha stess, li għalhekk tiżdied għal EUR 98,8 miljun.

- (16) In-numru totali ta' granet ta' tahriġ li jiġu offruti taht il-parti tal-programm speċifika għall-kumpanija, li mhijiex eligibbli għall-għajjnuna, huwa ta' madwar 200 000 fuq perjodu ta' hames snin, u n-numru totali ta' granet ta' tahriġ li jiġu offruti taht il-parti eligibbli tal-programm huwa ta' madwar 800 000 fuq perjodu ta' hames snin. Għaldaqstant, id-9 000 impjegat għandhom jirċievu b'kollox, bhala medja, madwar 111-il ġurnata ta' tahriġ kull wiehed, li għandhom jittqassmu fuq perjodu ta' hames snin. Ir-Rumanija u Ford ipprovdew ukoll evidenza biex juru li l-maġġoranza ta' dawk li jagħtu t-tahriġ li huma involuti fil-programm (sa 90 %) sejrjn jiġu rrekutati minn centri esterni ta' tahriġ speċjalizzat, u li parti kbira mit-tahriġ sejjir jiġi offrut f'postijiet esterni għall-fabbrika (f'dan is-sens ara wkoll il-premessa 18 hawn taht, fejn hemm indikati l-ispejjeż eligibbli tal-ivvjaġġar kemm għal dawk li jitharrġu kif ukoll għal dawk li jagħtu t-tahriġ).
- (17) L-ispejjeż tal-programm ta' tahriġ kienu stmati li jibdw minn spejjeż simili magħmula minn Ford għal tahriġ offrut fl-impjant tagħha f'Dagenham (ir-Renju Unit), li ġew aġġustati biex jiehdu f'kunsiderazzjoni l-livelli tal-ispejjeż fir-Rumanija, ibbażati fuq previzjonijiet inizjali (deġta tal-2008 aġġustata għar-rati tal-inflazzjoni previsti għas-snin li ġejjin). Għaldaqstant, l-ispejjeż li ġejjin kienu kkalkolati għal kull jum ta' tahriġ u għal kull apprendist (ma jinkludux il-paġi ta' dawk li jkunu qegħdin jitharrġu):

| Kategoriji ta' Spejjeż Eligibbli              | Tahriġ Ġenerali | Tahriġ Speċifiku |
|-----------------------------------------------|-----------------|------------------|
| Gwida u Konsulenza                            | [...] (*) EUR   | [...] EUR        |
| Miżata ta' min iharreġ (jumejn)               | [...] EUR       | [...] EUR        |
| Spejjeż tal-ivvjaġġar ta' min jagħti t-tahriġ | [...] EUR       | [...] EUR        |
| Spejjeż tal-ivvjaġġar ta' min jitharreġ       | [...] EUR       | [...] EUR        |
| Deprezzament tal-ghodda u t-tagħmir           | [...] EUR       | [...] EUR        |
| Kera/deprezzament tal-facilitajiet ta' tahriġ | [...] EUR       | [...] EUR        |
| Materjal li jintuza fit-tahriġ                | [...] EUR       | [...] EUR        |
| Totali                                        | 181,00 EUR      | 265,00 EUR       |

(\*) Informazzjoni kunfidenzjali.

- (18) L-ispejjeż eliġibbli mitluba għal dan il-programm (li jkopru total ta' 9 000 impjegat, u li għandhom jiġu pprovduti fuq perjodu ta' erba' snin) huma indikati hawn taht (valuri nominali, f'miljuni ta' euro):

|                                                    | Għajjnuna għal Tahriġ Generali | Għajjnuna għal Tahriġ Speċifiku | Total     |
|----------------------------------------------------|--------------------------------|---------------------------------|-----------|
| Spejjeż ta' dawk li jagħtu t-tahriġ                | [45-50]                        | [0,5-1,0]                       | [45-50]   |
| Spejjeż tal-lvvjaġġar ta' dawk li jagħtu t-tahriġ  | [10-15]                        | [0-0,5]                         | [10-15]   |
| Spejjeż tal-lvvjaġġar ta' dawk li jitharrġu        | [0-5]                          | [0-0,5]                         | [-0-5]    |
| Spejjeż Ohrajn skont l-Art. 4(7)(ċ)                | [10-15]                        | [0-0,5]                         | [10-15]   |
| Deprezzament                                       | [0-5]                          | [0-0,5]                         | [0-5]     |
| Facilità ta' Tahriġ                                | [5-10]                         | [0-0,5]                         | [5-10]    |
| Gwida u Konsulenza                                 | [25-30]                        | [0-0,5]                         | [25-30]   |
| Spejjeż Interni ta' dawk li jagħtu t-tahriġ        | [0-5]                          | [0-0,5]                         | [0-5]     |
| Kumpens għall-Pagi ta' dawk li jitharrġu           | [40-45]                        | [0-0,5]                         | [40-45]   |
| Spejjeż Eliġibbli li Jeskludu l-Kumpens għall-Pagi | [110-115]                      | [1-2]                           | [115-120] |
| Għajjnuna Massima                                  | 76,96                          | 0,47                            | 77,44     |
| Kontribuzzjoni ta' Ford                            | 76,96                          | 1,42                            | 78,39     |

### L-ghajjnuna

- (19) L-ghajjnuna tikkonsisti f'għotja diretta lil Ford Craiova ta' EUR 57 miljun għal perjodu ta' hames snin. L-ghajjnuna hija proposta bħala sostenn għal proġett ta' tahriġ li b'kolloxx huwa stmat li jiswja EUR 185,5 miljun (valur nominali), li EUR 155,8 miljun minnhom huma kkwalifikati bħala eliġibbli għal ghajjnuna għat-tahriġ. Il-biċċa l-kbira tan-nefqa eliġibbli hija assoċjata mat-tahriġ ġenerali, jiġifieri EUR 153,93 miljun. EUR 1,88 miljun biss tal-ispejjeż eliġibbli huma marbuta mat-tahriġ speċifiku. Għal dan il-proġett, ir-Rumanija applikat intensità ta' ghajjnuna ta' 50 % għal miżuri ta' tahriġ ġenerali, u 25 % għal miżuri ta' tahriġ speċifiku. Għaldaqstant, il-proġett jikkwalifika għal EUR 76,96 miljun ta' ghajjnuna għal tahriġ ġenerali, u għal EUR 0,47 miljun ta' ghajjnuna għal tahriġ speċifiku – li jammontaw għal EUR 77,44 miljun ta' ghajjnuna. Madankollu, il-benefiċjarju għażel li jillimita l-appoġġ mogħti mill-Istat għal EUR 57 miljun (ara wkoll il-premessa 15 hawn fuq).
- (20) Ir-Rumanija ssostni li, minhabba li mhuwiex realistiku li tippredvi *ex ante* l-ispejjeż eżatti ta' kors ta' tahriġ għal programm skedat li jdum għaddej hames snin, ikun meħtieġ li l-benefiċjarju tal-ghajjnuna jingħata xi flessibbiltà sabiex jerga' jalloka l-ghajjnuna bejn l-ispejjeż eliġibbli differenti, fejn l-ispejjeż attwali involuti jvarjaw mill-ispejjeż standard stmati. Din il-flessibbiltà għandha tippermetti lill-benefiċjarju jagħmel l-aħjar użu mill-programm ta' tahriġ matul it-triq, filwaqt li l-iskop tat-tahriġ u l-intensitajiet u l-volum globali tal-ghajjnuna xorta waħda għandhom jiġu rrispettati.
- (21) Fis-sottomissjoni tagħha ta' Lulju 2009, ir-Rumanija pproponiet ukoll li l-ghajjnuna għandha tithallas lill-benefiċjarju bil-quddiem, f'intervalli li jridu jiġu ddeterminati bi ftehim ma' dan tal-aħhar (eż. fuq bażi ta' kull tliet xhur), u fuq il-baży tal-ispejjeż standard mitluba. L-ispejjeż attwalment minfuqa matul kull sena fiskali għandhom imbagħad jiġu vverifikati mill-awdituri interni tal-benefiċjarju, u l-hlasijiet tal-ghajjnuna għandhom jiġu aġġustati kull sena għal-limiti ta' intensità applikabbli. Ir-regoli u l-kundizzjonijiet għall-hlas tal-ghajjnuna għandhom jiġu stipulati f'att leġislattiv Rumen speċifiku.

### 3. DEĊIŻJONI LI TINFETAH IL-PROCEDURA TAL-INVESTIGAZZJONI FORMALI SKONT L-ARTIKOLU 82(2) KE

- (22) Fid-deċiżjoni li tinfetħa l-investigazzjoni formali tal-10 ta' Settembru 2008, il-Kummissjoni esprimiet id-dubji tagħha dwar l-aspetti li ġejjin: il-ġustifikazzjoni tal-ghaj-nuna, l-effett ta' incentivi/htieġa tal-ghaj-nuna, l-akkumulazzjoni tal-ghaj-nuna reġjonali u għat-taħriġ, u l-konformità mal-hekk imsejjah "prinċipju Deggendorf" (kollha diskussi hawn taht).

#### *L-effett ta' incentivi/htieġa tal-ghaj-nuna*

- (23) B'mod partikolari, il-mistoqsijiet imqajma mill-Kummissjoni kienu: (i) jekk ikunx hemm bżonn li parti mit-taħriġ iddikjarat bħala eliġibbli għall-ghaj-nuna tiġi pprovduta minn Ford fi kwalunkwe każ, għall-inqas għall-forza tax-xogħol eżistenti, sabiex ikun jista' jithaddem impjant li jintroduci teknoloġija ta' manifattura moderna u tal-aqwa kwalità; u (ii) jekk fil-fatt kienx obligatorju li l-partijiet tat-taħriġ offriti taht il-blokka tas-Sigurtà jiġu offriti mill-kumpanija skont ir-regolamenti tas-sigurtà Rumeni u/jew tal-UE. Jekk iva, l-ghaj-nuna ma tkunx kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3)(c) TFUE, minhabba li din tissussidja taħriġ li jsir fi kwalunkwe każ, u konsegwentement "ma tiffacilitax l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi".

#### *Ġustifikazzjoni*

- (24) Il-Kummissjoni staqsiet jekk il-partijiet tat-taħriġ proposti għall-impjegati futuri kinux ġustifikati jew le, minhabba li Ford kellha l-possibbiltà li tirrekluta impjegati kwalifikati ġodda.

#### *Akkumulazzjoni/Żvantaġġi reġjonali intangibbli*

- (25) Id-deċiżjoni tal-ftuh qajmet il-kwistjoni ta' jekk partijiet tat-taħriġ propost humiex sejrini jindirizzaw b'mod effettiv l-iżvantaġġi reġjonali intangibbli fil-forma ta' nuqqas ta' hiliel fil-forza tax-xogħol eżistenti, li diġà kienu kkompensati permezz tal-ghaj-nuna tal-investiment reġjonali mogħtija lill-kumpanija fl-2008 <sup>(14)</sup>.

#### *Il-prinċipju Deggendorf*

- (26) Skont ġurisprudenza stabbilita <sup>(15)</sup>, ma tistax tithallas għaj-nuna ġdida qabel ma tiġi rkuprata għal kollox l-ghaj-nuna inkompatibbli li tkun ingħatat qabel. Fid-data tal-ftuh tal-investigazzjoni formali, l-awtoritajiet Rumeni

naqsu milli jagħtu prova li l-ghaj-nuna marbuta mal-privatizzazzjoni tal-impjant ta' Craiova ddikjarata inkompatibbli mat-Trattat tal-KE (issa TFUE) mill-Kummissjoni fis-27 ta' Frar 2008 <sup>(16)</sup> kienet giet irkuprata għal kollox.

### 4. KUMMENTI MIR-RUMANIJA

- (27) Wara l-ftuh tal-procedura ta' investigazzjoni, ir-Rumanija sottomettiet il-kummenti tagħha dwar: (i) il-bażi legali għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-ghaj-nuna mat-Trattat; (ii) l-effett ta' incentivi tal-ghaj-nuna; u (iii) l-konformità mal-hekk imsejjah prinċipju Deggendorf.

#### *Bażi legali għall-valutazzjoni*

- (28) Ir-Rumanija ssostni li, skont il-prinċipju taċ-ċertezza legali, l-ghaj-nuna għandha tiġi evalwata skont il-kriterji fis-sehh fiż-żmien tan-notifika (April 2008). F'dak iż-żmien, ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 68/2001 tat-12 ta' Jannar 2001 dwar l-applikazzjoni ta' l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat KE dwar l-ghaj-nuna għat-taħriġ <sup>(17)</sup> kien għadu applikabbli, filwaqt li r-Regolament dwar l-Eżenzjoni Ġenerali Shiha <sup>(18)</sup> (minn hawn 'il quddiem "il-GBER") kien ippubblikat fid-9 ta' Awwissu 2008, u daħal fis-sehh fl-ghoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu.

- (29) Ir-Rumanija tqis li l-kriterji tal-valutazzjoni li jirriżultaw mill-GBER huma parzjalment differenti minn dawk li jirriżultaw mir-Regolament (KE) Nru 68/2001. Hija tenfasizza wkoll li, għall-finijiet tan-notifika, hija hadet f'kunsiderazzjoni l-intensitajiet massimi ta' għaj-nuna ta' 50 % għal għaj-nuna ġenerali u 25 % għal għaj-nuna specifika li tirriżulta mir-Regolament (KE) Nru 68/2001, filwaqt li l-GBER jippermetti intensitajiet ta' 60 % għal taħriġ ġenerali u 25 % għal taħriġ specifiku.

- (30) Ir-Rumanija hija wkoll tal-fehma li, sa mid-deċiżjonijiet tagħha *Ford Genk* <sup>(19)</sup> u *GM Antwerp* <sup>(20)</sup>, il-Kummissjoni adottat approċċ rigidu għall-valutazzjoni tal-ghaj-nuna għat-taħriġ taht il-kriterju tal-effett ta' incentivi li mhuwiex konsistenti mal-approċċ ġenerali tal-Kummissjoni lejn l-ghaj-nuna għat-taħriġ u mal-ghanijiet tal-Aġenda ta' Lizbona.

<sup>(14)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 4 hawn fuq.

<sup>(17)</sup> ĠU L 10, 13.1.2001, p. 20.

<sup>(18)</sup> Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 800/2008 tas-6 ta' Awwissu 2008 li jiddikjara ċerti kategoriji ta' għaj-nuna bħala kompatibbli mas-suq komuni (Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Shiha) skont l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat, (ĠU L 214, 9.8.2008, p. 3).

<sup>(19)</sup> Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2006/938/KE tal-4 ta' Lulju 2006 dwar l-ghaj-nuna mill-Istat C 40/2005 (ex N 331/2005) li l-Belġju qiegħed jippjana li jimplementa lill-*Ford Genk* (GU L 366, 21.12.2006, p. 32).

<sup>(20)</sup> Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2007/612/KE tal-4 ta' April 2007 dwar l-ghaj-nuna mill-Istat C 14/06 li l-Belġju qiegħed jippjana li jimplementa lill-*General Motors Antwerp* (GU L 243, 18.9.2007, p. 71).

<sup>(14)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 4 hawn fuq.

<sup>(15)</sup> Kawżi Magħquda T-244/93 u T-486/93 *TWD v Il-Kummissjoni* [1997] II-2265, u l-Kawża C-355/95 *P TWD v Il-Kummissjoni* [1997] Għabra I-2549.

*L-effett ta' incientiv*

- (31) Neċessità: Ir-Rumanija essenzjalment issostni li, fin-nuqqas ta' ghajnuna, il-kumpanija ttipprovdi programm ta' tahrig inqas ambizzjuż, billi minflok tagħzel li toffri biss lill-impjegati tagħha t-tahrig li huwa neċessarju sabiex jopera l-impjant (li jammonta għal bejn wiehed u iehor 17 % tal-programm propost, u l-ispejjeż involuti jithallsu kollha mill-kumpanija) u hafna inqas mit-tahrig addizzjonali.
- (32) Huwa sostnut li Ford sejra tkun tista' topera l-impjant ta' Craiova minghajr ma ttipprovdi t-tahrig addizzjonali li huwa kkwalifikat bħala eligibbli għall-ghajnuna, minhabba li l-forza tax-xogħol eżistenti għandha esperjenza fil-manifattura tal-karozzi, u t-teknoloġija għdida li għandha tintuża fl-impjant tippermetti li jkun hemm proċess ta' "tagħlim bil-prattika" li kien i-verifikat f'posti-jiet oħrajn ta' Ford, fejn tabilhaqq tali tahrig addizzjonali ma ngħatax.
- (33) Ir-Rumanija ttipprovdi wkoll spjegazzjonijiet fil-fond rigward id-distinzjoni bejn il-korsijiet li huma neċessarji sabiex jopera l-impjant (u li sejin ikunu ffinanzjati għal kollox mill-kumpanija) u korsijiet addizzjonali ("utli, iżda mhux indispensabbli") għal kull blokk ta' tahrig.
- (34) Sigurtà: il-maġġoranza tal-korsijiet offruti taht l-erba' sottotemi proposti (Tahrig Bażiku ta' Sigurtà għal fuq il-Post tax-Xogħol, Użu Minghajr Periklu ta' Makkinarju u Tagħmir Personali Protettiv, is-Sigurtà tan-nies li jimxu fit-triq u l-Identifikazzjoni u l-Prevenzjoni tar-Riski u l-Perikli) jitqiesu bħala neċessarji sabiex titrawwem kultura ta' sigurtà fuq il-post tax-xogħol. Parti minn dawn il-korsijiet sejin jingħataw sabiex jiġu ssodisfati l-obbligi li jirriżultaw mir-regolamenti tas-sigurtà Rumeni u tal-UE, u parti oħra minn dawn il-korsijiet huma mmirati biex jilhqnu l-istandards tas-sigurtà interna f'impjant taFord. Fir-rigward ta' dawn tal-aħħar, ir-Rumanija tispjega li Ford applika internament standards ta' sigurtà li jmorru lil hinn mir-ekwiżiti minimi li jirriżultaw mil-ligi. Fi kwalunkwe rata, kemm il-korsijiet tas-sigurtà mitluba mil-ligi kif ukoll dawk li jikkorrespondu għall-politika tas-sigurtà interna tal-kumpanija mhumix meqjusa bħala eligibbli għall-ghajnuna. L-ispiża tagħhom trid tithallas kollha kemm hi mill-kumpanija. It-tahrig tas-sigurtà addizzjonali, li għalih tintalab ghajnuna ta' EUR 3,2 miljun, jikkonsisti f'kowċing individwali sabiex ikomplu jiġu appoggati l-gharfien u l-bidla fl-imġiba, u tahrig individwalizzat għal impjegati magħżula biex iservu bħala mudell. Dawn it-tipi ta' tahrig intensiv huma utli għall-impjegati, iżda mhumix indispensabbli għall-kumpanija.
- (35) Hiliet Fundamentali: dan il-blokk ta' tahrig huwa mmirat biex jappoġġa l-iżvilupp personali tal-individwi, u fit li xejn huwa relatat mal-funzjonament proprju fuq ix-xogħol. Parti tajba mit-tahrig offrut taht dan il-blokk

tikkonċerna hiliet ġenerali fl-IT, tahrig fil-lingwa Ingliża, hiliet fil-kitba u l-qari u fil-matematika, eċċ. Biex niehdu eżempju, it-tahrig fil-kitba u l-qari u fil-matematika huwa mfassal biex jimla l-lakuni li kienu vverifikati fl-adulti li jahdmu f'setturi industrijali f'kull parti tad-dinja, irrispettivament mil-livell ta' edukazzjoni tagħhom. It-tahrig fil-kitba u l-qari u fil-matematika mhuwix neċessarju biex wiehed jiffunzjona tajjeb fuq ix-xogħol, billi t-teknoloġija użata fl-impjant tiddependi fuq sistemi ta' Fabbrika Viżwali li jwasslu struzzjonijiet simplifikati ta' hidma viżwali. It-tahrig fil-qari u l-kitba u fil-matematika huwa mahsub biex itejjeb il-kapaċità tal-impjegati sabiex jifformulaw ideat/kunċetti u jikkomunikawhom b'mod elokwent, u sabiex jinterpretaw il-bidliet fl-ambjent tal-madwar f'termini kwantitattivi. B'mod simili, dan il-blokk jinkludi tahrig sabiex jiġu pprovduti hiliet bażiċi ta' tmexxija għall-impjegati fil-livelli kollha. Ir-Rumanija ssostni li hiliet bħal dawn huma ta' benefiċċju għall-kategoriji kollha tal-impjegati, irrispettivament mil-livell ta' edukazzjoni tagħhom. Minn dan it-tip ta' tahrig jibbenifikaw l-aktar l-impjegati nfushom, billi jgħin视角 itejbu l-kwalità tal-hajja tagħhom, u jiġġenera effetti pożittivi għar-reġjun u għas-soċjetà kollha kemm hi.

- (36) Principji Fundamentali tan-Negożju: l-ghan wiesa' ta' dan il-blokk ta' tahrig huwa li jwassal kompetenzi funzjonali u ġestjoni avanzata ġenerali. Tliet oqsma ta' tahrig iwasslu hiliet amministrattivi li huma speċifiċi għall-kumpanija (Sistemi Speċifiċi ta' IT għal Ford, Proċessi Kummerċjali ta' Ford, u Proċessi ta' Kontroll Intern ta' Ford), u l-ispejjeż tagħhom jithallsu kollha mill-kumpanija. It-tahrig addizzjonali jwassal hiliet, li fil-biċċa l-kbira tagħhom huma trasferibbli lil kumpaniji jew industrijii oħrajn, dwar suġġetti ġenerali bħal Hiliet fil-Ġestjoni tal-Proġetti, Riżorsi Umani, Xiri, Finanzi, Sitt Sigma (metodoloġija għat-tnaqqis tal-iżbalji fi proċessi ripetuti li tiġi applikata f'hafna industrijii), u tahrig individwalizzat għal impjegati li jservu bħala mudell għall-oħrajn, li bla dubju tibbenifika minnu l-kumpanija wkoll, minhabba li dan itejjeb l-ambjent tax-xogħol billi jgħin视角 inaqqsu l-ġerarkiji, iżda minnu jibbenifikaw primarjament l-apprendisti nfushom u jagħmilhom aktar attraenti fis-suq tax-xogħol. Għal dan il-blokk ta' tahrig, tintalab ghajnuna sa EUR 4,33 miljun.
- (37) Hiliet Industrijali: għal darb'ohra, dan il-blokk jinkludi tahrig li jmur lil hinn minn dak li huwa neċessarju biex wiehed jiffunzjona tajjeb fl-impjieg tiegħu. Il-korsijiet li huma neċessarji għat-tweġġ ta' kompiti normali fil-produzzjoni, jiġifieri Tnedija, Manutenzjoni u Trakkijiet Forklifters, Robotika u Awtomatizzazzjoni, sejin jiġu ffinanzjati għal kollox mill-kumpanija. Sejjer jiġi offrut tahrig addizzjonali f'zewġ oqsma ġenerali: trawwim ta' bosta hiliet fi snajja fil-qasam tal-elettriku/meġkanika (li itejjeb l-impjegabilità tal-haddiema, iżda mhuwix neċessarju biex il-haddiema jiffunzjonaw tajjeb fix-xogħol tagħhom), u manutenzjoni, awtomatizzazzjoni u robotika (fil-fond) estizi. Fiż-zewġ każijiet, l-impjegati jitgħallmu jużaw makkinarji differenti ta' teknoloġija avanzata minbarra dak li huwa rilevanti għall-impjieg attwali tagħhom. Dan il-blokk ta' tahrig huwa ddikjarat bħala eligibbli għal ghajnuna sa EUR 18,9 miljun.

- (38) Barra minn hekk, ir-Rumanija tqis li l-effett ta' incientiv tal-ghajnuna proposta ghandu jiġi evalwat għall-programm ta' tahrig b'mod ġenerali, u mhux separatament għal kull waħda mit-temi ta' tahrig jew korsijiet individwali. Il-valutazzjoni tat-temi ta' tahrig u/jew il-korsijiet individwalment, barra mill-kuntest globali tagħhom, x'aktarx li twassal għal riżultati distortivi. Tali evalwazzjoni individwali tonqos milli tiehu f'kunsiderazzjoni l-valur miżjud tal-programm ta' tahrig fit-totalità tiegħu, li huwa aktar mis-sempliċi somma ta' benefiċċji li jinkisbu mit-tahrig fuq suġġetti speċifiċi.
- (39) Ġustifikazzjoni. Fir-rigward tal-ġustifikazzjoni tat-tahrig li għandu jiġi pprovdut lill-impjegati li għadhom kif ġew irreklutati, ir-Rumanija tifred il-kwistjoni tal-kapaċità (mhux ikkontestata) tal-kumpanija li tirrekluta impjegati kwalifikati godda mill-kwistjoni ta' jekk it-tahrig addizzjonali huwiex ġustifikat jew le fil-każ tagħhom. It-tahrig addizzjonali jwassal hilit ġenerali li mhumiex neċessarji għall-funzjonament tajjeb fix-xogħol, u għalhekk huwa ġustifikat u ta' benefiċċju għall-kategoriji kollha ta' impjegati, irrISPettivament mill-isfond edukattiv tagħhom.
- (40) Żvantaġġi reġjonali intanġibbli. Fir-rigward tal-kwistjoni ta' jekk l-ghajnuna proposta għat-tahrig tikkompensax għal żvantaġġi reġjonali intanġibbli, fil-forma ta' nuqqas ta' hilit, li kienu diġà kkompensati minn ghajnuna reġjonali, ir-Rumanija ssostni li l-miżuri tal-ghajnuna għall-investiment reġjonali u daww tal-ghajnuna għat-tahrig għandhom għanijiet differenti (u għalhekk jindirizzaw problemi differenti) u jkopru spejjeż eliġibbli distinti. L-ghan tal-ghajnuna għall-investiment reġjonali huwa li din tappoġġa l-investiment fir-reġjuni żvantaġġjati tal-UE, filwaqt li l-ghan tal-ghajnuna għat-tahrig huwa li tirrimedja n-nuqqas ta' investiment fit-tahrig, fenomenu osservat kullimkien madwar l-UE. Barra minn hekk, id-“distribuzzjoni” tal-benefiċċji tal-ghajnuna reġjonali hija bil-maqlub tal-benefiċċji tal-ghajnuna għat-tahrig: waqt li minn tal-ewwel jibbenifika primarjament l-investitur, tal-aħhar hija ta' benefiċċju l-aktar għall-impjegati.
- (41) Ir-Rumanija tenfasizza wkoll li l-iżvantaġġ reġjonali “intanġibbli” li jirriżulta minn nuqqas ta' hilit lokali mhuwiex wiehed mill-kriterji għall-ghażla tar-reġjuni żvantaġġjati tal-UE – il-kriterji jinkludu l-livelli tal-PDG għal kull ras, ir-rati tal-qgħad, id-densità tal-popolazzjoni, eċċ. Barra minn hekk, fil-passat, il-Kummissjoni kienet approvat ghajnuna għal tahrig ibbażata, *inter alia*, fuq l-argument li hija kienet sejra tagħti sehemha sabiex tegħleb l-iżvantaġġ kompetittiv li jirriżulta mill-kwalifiki dgħajfa tal-forza tax-xogħol lokali (*Webasto* <sup>(21)</sup>, *Vauxhall Motors* <sup>(22)</sup>).

- (42) Barra minn hekk, raġunament li jistabbilixxi li l-proġetti li rċevew ghajnuna għal investiment reġjonali ma għandhomx jirċievu ghajnuna għat-tahrig, jippenalizza b'mod implicitu lir-reġjuni żvantaġġjati tal-Unjoni, billi j-nehħilhom il-possibbiltà li jappoġġaw proġetti ta' tahrig.

#### *Il-prinċipju Degendorf*

- (43) Ir-Rumanija ssottomettiet dokumentazzjoni li turi li l-ghajnuna inkompatibbli għall-privatizzazzjoni ta' EUR 27 miljun <sup>(23)</sup> u l-imghax li jakkumula kienu rrimborżati minn Ford Motor Company fis-27 ta' Ġunju 2008. Bhala konsegwenza, ir-Rumanija tqis li l-ghajnuna nnotifikata hija konformi mal-hekk imsejjah prinċipju Degendorf.

#### 5. KUMMENTI MINN PARTIJIET INTERESSATI

- (44) Ford issottomettiet il-kummenti tagħha fit-18 ta' Diċembru 2008, fejn appoġġat il-fatti u l-argumenti ppreżentati mir-Rumanija, u ppreżentat aktar argumenti dwar l-effett ta' incientiv tal-ghajnuna proposta.

#### *Kontribuzzjoni proprja sinjifikanti*

- (45) Ford tenfasizza li parti konsiderevoli minn dan il-programm ta' tahrig komprensiv hija ffinanzjata minn riżorsi tagħha stess – sa EUR 128,5 miljun tal-ispiza totali stmata ta' EUR 185,5 miljun għall-proġett kollu. Barra minn hekk, tahrig li huwa legalment meħtieġ u/jew neċessarju għall-operat tal-impjant ma giex iddikjarat bhala eliġibbli għall-ghajnuna, u sejjer jiġi ffinanzjat kollu kemm hu mill-kumpanija. Il-parti tat-tahrig li hija speċifika għall-kumpanija, li hija stmata li tiswa madwar EUR 29,7 miljun, fil-fatt diġà bdiet tiġi offruta lill-forza tax-xogħol eżistenti fl-2009.

#### *Effetti distortivi mnaqqsa tal-ghajnuna*

- (46) Fir-rigward tal-effetti distortivi potenzjali tal-ghajnuna, Ford tenfasizza li l-programm jinvolvi fil-biċċa l-kbira tahrig ġenerali, fejn l-impjegati huma l-benefiċjarji ewlenin, u li minnu l-kumpanija sejra tibbenifika indirettament biss. Konsegwentement, l-effetti distortivi tal-ghajnuna għat-tahrig għandhom ikunu biss sekondarji u indiretti. Ford tqis li, konsegwentement, kunsiderazzjonijiet relatati mal-impatt tal-ghajnuna mill-perspettiva tal-“istruttura ta' swieq rilevanti” u “l-karatteristiċi tal-industrija u s-settur” mhumiex pertinenti fir-rigward tat-tahrig ġenerali, minhabba li l-kapaċitajiet tekniċi u l-produzzjoni proġettata bhala tali mhumiex sejrini jiġu mmodifikati. B'kuntraż, it-tahrig speċifiku jista' jtejjeb direttament il-produttività tal-kumpanija u b'hekk jaffettwa l-pożizzjoni tagħha fis-suq. Madankollu, it-tahrig speċifiku jirrappreżenta biss parti żgħira mit-tahrig addizzjonali propost.

<sup>(21)</sup> Deciżjoni tal-Kummissjoni fil-każ ta' ghajnuna mill-Istat N 653/2005, *Għajnuna għat-Tahrig għal Webasto Portugal* (ĠU C 306, 15.12.2006, p. 14).

<sup>(22)</sup> Deciżjoni tal-Kummissjoni fil-każ ta' ghajnuna mill-Istat C 23/2007, *Għajnuna għat-Tahrig għal Vauxhall at Ellesmere Port* (ĠU C 243, 17.10.2007, p. 4).

<sup>(23)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 4.

*In-neċessità tat-taħriġ*

- (47) Fir-rigward tal-kwistjoni ta' jekk partijiet tat-taħriġ innotifikati bhala eliġibbli għall-ghajjnuna jkollhomx jingħataw fi kwalunkwe każ sabiex tiġi żgurata l-konformità mal-istandards tas-sigurtà interna tal-kumpanija, Ford tenfasizza li dan ir-raġunament iwassal għal distorsjonijiet normattivi tat-tip "tellieqa sal-qiegh": jekk ikunu biss il-kumpaniji bi standards baxxi ta' sigurtà interna li jistgħu jibbenifikaw mill-ghajjnuna għat-taħriġ, eventwalment il-kumpaniji jiġu skoraggħiti milli jgħollu l-istandards tas-sigurtà interna tagħhom. Għaldaqstant, Ford tistaqsi jekk l-ghajjnuna proposta għat-taħriġ, li fi kwalunkwe każ għandha tingħata lill-benefiċjarju, għandhiex tiġi ddeterminata permezz ta' referenza għall-istandards interni tal-kumpanija, jew inkella għal kriterji oġġettivi applikabbli għall-kumpaniji kollha f'settur partikolari. Barra minn hekk, b'dan il-proġett ta' investiment, sas-sena 2012, Ford għandha ssir l-akbar impjegatur industrijali. Investimenti ta' dan it-tip għandhom funzjoni ta' "fanal" fl-ekonomija, u l-gvern Rumen jappoġġa l-pjanijiet ta' Ford biex jagħmel l-impjant ta' Craiova punt ta' referenza għal impjegaturi oħrajn u għal investituri ġodda.

- (48) Ford tenfasizza wkoll li, f'termini aktar ġenerali, it-taħriġ addizzjonali ddikjarat bhala eliġibbli għall-ghajjnuna mhuwiex neċessarju għall-operat tal-impjant, minhabba s-sistema ta' "lean manufacturing" li hija applikabbli illum il-ġurnata fi hdan il-grupp Ford. Maż-żmien, il-manifatturi tal-karozzi mxew minn "manifattura tal-massa" lejn "lean manufacturing", evoluzzjoni li tinvolvi primarjament bidla fl-imġiba, fis-sens ta' zieda fl-awtorizzazzjoni fil-livelli kollha tal-organizzazzjoni interna. Il-parti mhux eliġibbli tal-programm ta' taħriġ għandha tkun biżżejjed biex issir din il-bidla fl-imġiba.

*Żvantaġġ reġjonali intanġibbli*

- (49) Ford tappoġġa l-argumenti mressqa mir-Rumanija kontra l-idea ta' koincidenza possibbli bejn l-ghajjnuna ta' investiment reġjonali u l-ghajjnuna għat-taħriġ fir-rigward tal-iżvantaġġi reġjonali intanġibbli fil-forma ta' hliet aktar baxxi, u tqis ukoll li l-livell ta' hliet u edukazzjoni f'reġjun għandu jittiehed f'kunsiderazzjoni fil-valutazzjoni ta' jekk miżura proposta ta' ghajjnuna għal taħriġ għandhiex esternalitajiet pożittivi.

*Il-kontrofattwali*

- (50) Ford tippreżenta paragun bejn il-programm ta' taħriġ li offriet fl-impjant tagħha f'San Pietruburgu u dak propost li jitwettagħ fl-impjant ta' Craiova. L-għan tal-paragun huwa li juri li huwa possibbli li tmexxi impjant ta' Ford b'mod effiċjenti bi programm ta' taħriġ inqas ambizzjuż minn dak propost għall-impjant ta' Craiova, u bhala konsegwenza, dik l-ghajjnuna għat-taħriġ addizzjonali offrut fl-impjant ta' Craiova għandha effett ta' inkentiv.

- (51) Ford tikkunsidra li paragun bejn iż-żewġ proġetti ta' taħriġ huwa pertinenti, għar-raġunijiet li ġejjin:

— Produzzjoni: F'San Pietruburgu Ford hadet fidejha impjant li fih qabel kienu jiġu prodotti magni kbar għas-settur tal-bini tal-bastimenti u għall-industrija tad-difiża, waqt li fl-impjant ta' Craiova qabel kienu jiġu prodotti l-karozzi. Fl-impjant ta' San Pietruburgu Ford tipproduci biss vetturi (mill-2002, varjazzjonijiet tal-mudell Ford Focus II, u mill-2009, il-mudell Ford Mondeo), filwaqt li fi Craiova hija sejra tipproduci kemm vetturi kif ukoll magni. L-impjant ta' San Pietruburgu ma għandux press shop, kuntrarju għall-impjant ta' Craiova. Minkejja dawn id-differenzi, Ford tikkunsidra li l-kundizzjonijiet tal-bidunett fl-impjanti ta' Craiova u San Pietruburgu huma komparabbli, minhabba li ż-żewġ impjanti nkisbu bil-ghan li fihom jiġu introdotti linji ġodda għall-produzzjoni tal-karozzi. Iż-żewġ impjanti jużaw l-istess "Sistema ta' Produzzjoni ta' Ford" ("FPS"), u l-istadij tal-produzzjoni huma komparabbli, inkluż f'termini tal-livell ta' hliet mehtieġa mill-forza tax-xogħol.

— Il-forza tax-xogħol: F'San Pietruburgu, Ford ma żammitx il-haddiema eżistenti. Il-haddiema rrekutati ġodda kienu, bhala medja, iżgħar, aktar kwalifikati u inqas esperjenzati mill-haddiema eżistenti fl-impjant ta' Craiova. Minkejja dawn id-differenzi, Ford tikkunsidra li ż-żewġ forzi tax-xogħol kienu komparabbli fil-bidunett. Iż-żewġ forzi tax-xogħol kienu mdorrija għal kundizzjonijiet tax-xogħol fl-ekonomiji mhux tas-suq, kundizzjoni inizjali li kienet riflessa, pereżempju, f'kultura differenti ta' sigurtà permezz ta' paragun mal-kontropartijiet tagħhom fil-Punent, u bi f'it esperjenza funzjonali u amministrattiva f'kumpanija multinazzjonali (irrispettivament mil-livelli ta' edukazzjoni).

- (52) L-istruttura tal-programm ta' taħriġ offrut fl-impjant ta' San Pietruburgu kienet simili għal dik proposta għall-impjant ta' Craiova. Madankollu, fl-impjant ta' San Pietruburgu Ford ipprovdiat biss il-minimu neċessarju tat-taħriġ, u l-persunal f'pożizzjonijiet ta' tmexxija rċevew aktar taħriġ mill-impjegati li jagħmlu xogħol manwali. Il-produzzjoni bdiet fl-2002 bil-livelli minimi biss ta' taħriġ li huma mehtieġa sabiex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-kwalità u s-sigurtà ta' Ford.

- (53) IFord għamlet simulazzjoni tal-programm ta' taħriġ ta' San Pietruburgu jekk applikat għad-9 000 impjegat fl-impjant ta' Craiova. Il-konkluzjoni kienet li programm ta' taħriġ tat-tip ta' San Pietruburgu għandu jammonta globalment għal madwar 26 % biss tat-taħriġ li huwa propost li jiġi offrut fl-impjant ta' Craiova. B'mod aktar speċifiku, tali programm joffri biss 57 % tas-Sigurtà, 2 % tal-Hliet Fundamentali, 30 % tal-Hliet fin-Negożju, u 47 % tal-Hliet Industrijali mit-taħriġ propost għall-impjant ta' Craiova.

## 6. VALUTAZZJONI TAL-GHAJNUNA

### 6.1. Eżistenza tal-ghajnuna

- (54) Il-miżura nnotifikata mir-Rumanija favur Ford Craiova tissodisfa l-kundizzjonijiet kumulattivi biex tikkwalifika bħala għajnuna mill-Istat fit-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE. Il-miżura tikkonsisti f'għotja diretta ffinanzjata mill-Istat Rumen minn riżorsi pubbliċi. Il-miżura hija wkoll selettiva, minhabba li tinvolvi appoġġ finanzjarju individwali *ad hoc* lil benefiċjarju waħdieni, Ford Craiova. Il-benefiċjarju sejjer jiehu vantaġġ mill-miżura, li ttaffilu parti mill-ispejjeż tal-programm ta' tahrig propost. Il-miżura tfixxkel il-kompetizzjoni billi tiffavorixxi l-kumpanija benefiċjarja fir-rigward tal-kompetituri li ma jirċevux għajnuna għal għanijiet simili. Fl-ahharnett, il-kummerċ bejn l-Istati Membri jiġi affettwat, minhabba li l-benefiċjarju u l-kompetituri tiegħu jbiegħu l-prodotti tagħhom primarjament fl-UE, iżda anki fiż-ZEE u fis-swieq madwar id-dinja.

### 6.2. Bażi legali għall-valutazzjoni

- (55) Ir-Rumanija titlob approvazzjoni tal-ghajnuna skont ir-regoli applikabbli fiż-żmien tan-notifika (April 2008). B'mod aktar speċifiku, ir-Rumanija ssostni li: (i) il-kompatibbiltà tal-ghajnuna proposta mat-Trattat għandha tiġi evalwata skont il-kriterji li jirriżultaw mir-Regolament (KE) Nru 68/2001<sup>(24)</sup>, li kien fis-seħh fiż-żmien tan-notifika; (ii) il-Kummissjoni ma għandhiex tapplika b'mod retroattiv ir-Regolament dwar l-Eżenzjoni Ġenerali Shiha (GBER) (li kien ippubblikat fid-9 ta' Awwissu 2008 u dahal fis-seħh ghoxrin jum wara)<sup>(25)</sup>; u fuq livell aktar ġenerali, li (iii) l-applikazzjoni stretta hafna tal-kriterju tal-effett ta' incensiv li tibda b'decizjonijiet bħal *Ford Genk*<sup>(26)</sup> u *GM Antwerp*<sup>(27)</sup> mhijiex konsistenti mal-approċċ ġenerali tal-Kummissjoni lejn l-ghajnuna għat-tahrig.
- (56) Fid-decizjoni *Freistaat Sachsen vs Il-Kummissjoni*<sup>(28)</sup>, il-QĠE iċċarat il-kwistjonijiet li jirrigwardjaw l-applikazzjoni *rationae temporis* tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat għall-finijiet tal-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà tal-miżuri ta' għajnuna nnotifikati. Il-Qorti stabbiliet li, għall-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà, il-Kummissjoni għandha tapplika r-regoli, il-prinċipji u l-kriterji fis-seħh fiż-żmien meta tinghata d-Decizjoni, li huma adattati ahjar għall-kuntest tal-kompetizzjoni<sup>(29)</sup>. F'dan is-sens, il-Qorti tghid ukoll li "[...] in-notifika minn Stat Membru ta' għajnuna jew ta' skema ta' proġett ta' għajnuna ma tohloqx sitwazzjoni ġuridika mahluqa definittivament li timplika li l-Kummissjoni tiddeciedi fuq il-kompatibbiltà

tagħha mas-suq komuni billi tapplika r-regoli fis-seħh fid-data li fiha ssir in-notifika. Bil-kontra, hija l-Kummissjoni li għandha tapplika r-regoli fis-seħh fil-mument meta hija tagħti d-decizjoni tagħha, l-uniċi regoli li abbażi tagħhom għandha tiġi evalwata l-legalità tad-decizjoni li hija tadotta f'dan ir-rigward."<sup>(30)</sup>

- (57) Il-Qorti tistabbilixxi wkoll li, meta l-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà ssir taht regoli godda, il-Kummissjoni għandha tagħti lill-partijiet interessati l-opportunità li jikkumentaw dwar il-kompatibbiltà tal-ghajnuna ma' dawn tal-ahhar. Notevolment, dan l-obbligu proċedurali ma jiskattax meta r-regoli l-godda ma jkunux jinkludu emendi sostanzjali fir-rigward ta' daww precedenti<sup>(31)</sup>.
- (58) Minn dak li ntqal hawn fuq jirriżulta li l-Kummissjoni għandha tevalwa l-kompatibbiltà tal-ghajnuna mat-TFUE skont ir-regoli u l-kriterji applikabbli fil-mument meta ttiehdet id-decizjoni tagħha. L-ghajnuna għat-tahrig individwali li ma tissodisfax il-kundizzjonijiet għal eżenzjoni għandha tiġi evalwata direttament fuq il-bażi tal-Artikolu 107(3)(c) TFUE, li jistipula li "għajnuna mahsuba sabiex tiffacilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet jew ta' ċerti reġjuni ekonomiċi, basta dik l-ghajnuna ma tfixxkel il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni" tista' titqies bħala kompatibbli mat-TFUE. Ir-Regolament (KE) Nru 68/2001 dwar l-Għajnuna għat-Tahrig<sup>(32)</sup> kien sostitwit mill-GBER<sup>(33)</sup> ghoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu fid-9 ta' Awwissu 2009. Skont il-premessi 29 u 32 u l-Artikolu 6(1)(g) tal-GBER, għajnuna għal tahrig individwali li taqbeż EUR 2 miljun għal kull proġett, irrappreżentant minn jekk tinghatax *ad hoc* jew taht xi skema, għandha tiġi evalwata individwalment mill-Kummissjoni, skont il-kriterji li jirriżultaw mill-istrumenti applikabbli tal-Unjoni. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni għandha tibbaża fuq il-Komunikazzjoni<sup>(34)</sup> li tistabbilixxi l-kriterji għall-evalwazzjoni tal-ghajnuna għat-tahrig soġġetta għal notifika individwali (minn hawn 'il quddiem "il-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Tahrig"), li ġiet ippubblikata fil-11 ta' Awwissu 2009 u dahlet fis-seħh fl-ghoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tagħha.
- (59) Sabiex nikkonkludu, b'konformità mal-prinċipji ta' *Freistaat Sachsen*, il-Kummissjoni għandha tevalwa l-kompatibbiltà tal-ghajnuna nnotifikata skont l-Artikolu 107(3)(c) TFUE, kontra l-isfond tal-GBER, u fuq il-bażi tal-kriterji ta' evalwazzjoni individwali stabbiliti mill-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Tahrig.

<sup>(30)</sup> *Idem*, premessa 53.

<sup>(31)</sup> *Idem*, premessa 56; ara wkoll il-Każ C-49/05 P *Ferriere Nord vs. Il-Kummissjoni* [2008], sentenza tat-8 ta' Mejju 2008, mhux irrappor-tata, punti 68-71.

<sup>(32)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 17.

<sup>(33)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 18.

<sup>(34)</sup> Komunikazzjoni mill-Kummissjoni – Kriterji għall-analiżi tal-kompatibbiltà tal-ghajnuna mill-Istat għat-tahrig soġġetta għal notifi-ka individwali (GU C 188, 11.8.2009, p. 1).

<sup>(24)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 17.

<sup>(25)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 18.

<sup>(26)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 19.

<sup>(27)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 20.

<sup>(28)</sup> Kawża C-334/07 P, [2008] Ġabra I-9975.

<sup>(29)</sup> *Idem*, premessa 51.

- (60) Il-Kummissjoni tikkunsidra li l-evalwazzjoni tal-ghajnuna nnotifikata skont ir-regoli u l-kriterji li jirriżultaw mill-GBER u l-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna ghat-Tahriġ ma tiksirx id-drittijiet proċedurali tal-partijiet interessati (ara l-premessa 57 hawn fuq). Skont id-deċiżjoni *Freistaat Sachsen*, il-Kummissjoni ghandha toffri lill-partijiet interessati l-possibbiltà li jikkummentaw fuq l-applikazzjoni tar-regoli l-godda għall-ghajnuna nnotifikata biss sakemm ir-regoli l-godda jintroduċu bidliet sostantivi fir-rigward ta' daww preċedenti.
- (61) F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tenfasizza li, fid-Deċiżjoni ta' ftuh ta' investigazzjoni formali ta' Settembru 2008, hija indikat li l-ghajnuna sejra tiġi evalwata b'referenza għall-GBER. Għalhekk, il-partijiet interessati ngħataw l-oportunità li jipprezentaw il-kummenti tagħhom dwar l-evalwazzjoni tal-ghajnuna nnotifikata b'referenza għall-GBER. Tabilhaqq, fil-kummenti tagħha ta' Novembru 2008, ir-Rumanija invokat argumenti kontra l-applikazzjoni tal-GBER għall-każ preżenti. Ir-Rumanija sostniet b'mod partikolari li l-kriterji tal-evalwazzjoni li jirriżultaw mill-GBER huma parzjalment differenti minn daww li kienu applikabbli qabel skont ir-Regolament 68/2001, speċjalment fir-rigward tal-intensità tal-ghajnuna massima permessa għal tahriġ ġenerali, li żdiedet minn 50 % tal-ispejjeż eliġibbli skont ir-Regolament 68/2001 għal 60 % tal-ispejjeż eliġibbli skont il-GBER <sup>(35)</sup>.
- (62) Il-Kummissjoni tikkunsidra wkoll li l-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna ghat-Tahriġ ma tintroduċi ebda bidla sostantiva fir-rigward tal-evalwazzjoni tal-ghajnuna tat-tip previst mid-deċiżjoni *Freistaat Sachsen* <sup>(36)</sup>. Il-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna ghat-Tahriġ tikkodifika u tirrinforza prinċipji u kriterji li ilhom jeżistu ta' kontroll tal-ghajnuna mill-Istat tal-UE, bħal falliment tas-suq/razzjonal tal-esternalitajiet pożittivi, id-distinzjoni bejn it-tahriġ ġenerali u t-tahriġ speċifiku, l-adekwatezza tal-ghajnuna bħala strument ta' politika, il-kriterju tal-effett ta' incentiv, il-prinċipju tal-proporzjonalità, l-analiżi tal-potenzjal distortiv tal-ghajnuna.
- (63) Ir-Rumanija u l-benefiċjarja jidhru li huma prinċipalment ikkonċernati bl-allegazzjoni tal-interpretazzjoni stretta żżejjed u l-applikazzjoni tal-hekk imsejjah kriterju tal-incentiv għall-evalwazzjoni tal-ghajnuna ghat-tahriġ. Madankollu, il-Kummissjoni tqis li l-formulazzjoni tal-kriterju tal-incentiv fil-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna ghat-Tahriġ ma tistax tiġi kkwalifikata bħala bidla sostantiva tar-regoli tal-evalwazzjoni. Id-deċiżjonijiet *Ford Genk* <sup>(37)</sup> u *GM Antwerp* <sup>(38)</sup>, li r-Rumanija tinwoka

bħala eżempji ta' interpretazzjoni eċċessivament stretta tal-kriterju tal-effett ta' incentiv, fil-fatt imorru lura għal qabel il-mument tan-notifika. Il-kriterju tal-effett ta' incentiv ma ssemmiex esplicitament mir-Regolament (KE) Nru 68/2001, għalkemm il-logika tiegħu hija inerenti għall-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà ta' kwalunkwe miżura ta' ghajnuna skont l-Artikolu 107(3)(c) TFUE u kien impliċitu fir-raġunament li jikkonċerna l-irwol potenzjali tal-ghajnuna fir-rimedju tal-fallimenti tas-suq, fil-Premessi 10 u 11 tiegħu. Il-Qafas preċedenti tal-1998 dwar l-Ghajjnuna ghat-Tahriġ <sup>(39)</sup> kien diġà kkonferma l-kriterju tal-effett ta' incentiv bħala wiehed mill-pilastri ewlenin tal-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà għal dan it-tip ta' ghajnuna <sup>(40)</sup>. Madankollu, matul l-investigazzjoni, ir-Rumanija u l-benefiċjarju pprovdew spjegazzjonijiet dettaljati dwar l-effett ta' incentiv tal-ghajnuna proposta, rigward in-neċessità u l-adekwatezza tagħha, dwar id-distinzjoni bejn il-partijiet ġenerali u speċifiċi tat-tahriġ "eliġibbli" propost, u dwar il-potenzjal (allegatament limitat) tal-ghajnuna li tfixx il-kompetizzjoni.

- (64) Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-kundizzjonijiet huma ssodisfati għall-evalwazzjoni tal-ghajnuna skont kriterji li jirriżultaw mill-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna ghat-Tahriġ u l-GBER, bid-drittijiet proċedurali tal-partijiet interessati jkunu salvagwardjati. Il-Kummissjoni tinnota wkoll li matul l-investigazzjoni formali hija ma rċeviet ebda kumment minn partijiet terzi oħrajn (kompetituri tal-benefiċjarju, eċċ.).

### 6.3. Kompatibbiltà tal-ghajnuna mat-TFUE

- (65) Il-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna ghat-Tahriġ tistabbilixxi l-kriterji għall-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà mat-TFUE tal-ghajnuna ghat-tahriġ li taqbeż EUR 2 miljun, kemm jekk mogħtija *ad hoc* jew inkella taht skema, li għandha tingħata lil kumpaniji individwali. L-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà ta' tali miżuri tinvolvi l-ibbilanċjar tal-effetti pożittivi tal-ghajnuna proposta kontra l-konsegwenzi negattivi tagħha, sabiex jiġi evalwat jekk tal-ewwel humiex akbar minn tal-aħhar.

<sup>(39)</sup> *Komunikazzjoni mill-Kummissjoni – Qafas dwar l-Ghajjnuna ghat-Tahriġ* (ĠU C 343, 11.11.1998, P. 10).

<sup>(40)</sup> Punti 27-28 tal-Qafas tal-1998 dwar l-Ghajjnuna ghat-Tahriġ. Il-Punt 28, pereżempju, iddikjara li: "Sabiex tiddetermina l-effett ta' incentiv, il-Kummissjoni sejra tikkunsidra jekk l-ghajnuna ghat-tahriġ għandhiex l-effett li tteġġeg lill-kumpaniji jagħmlu aktar fir-rigward ta' tahriġ milli normalment jagħmlu jew jonfqu aktar milli normalment jonfqu fuq it-tahriġ. Miżura ta' ghajnuna relatata mal-ispejjeż operattivi normali ta' kumpanija (korsijiet ta' introduzzjoni standard għal haddiema godda u oħrajn), li hija intiża biss biex tnaqqas, kontinwament jew perijodikament, l-ispejjeż li l-kumpanija normalment ikollha tagħmel, mhijiex incentiv u bħala regola ma tistax tiġi approvata. [...]". Ara wkoll Loredana von Buttlar u Salim Medghoul (2008): "The Principle of the Incentive Effect Applied to Training Aid – Some Recent Cases", *Competition Policy Newsletter* Nru 3, 2008, pp. 85-88, disponibbli fuq [http://ec.europa.eu/competition/publications/cpn/2008\\_3\\_85.pdf](http://ec.europa.eu/competition/publications/cpn/2008_3_85.pdf)

<sup>(35)</sup> Artikolu 39(2) tal-GBER.

<sup>(36)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 28.

<sup>(37)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 19.

<sup>(38)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 20.

- (66) L-effetti pożittivi tal-ghajnuna proposta sejrni jiġu evalwati b'referenza għal: (i) il-potenzjal tal-ghajnuna proposta sabiex jiġu rrimedjati l-fallimenti speċifiċi tas-suq u jiġu ġġenerati esternalitajiet pożittivi (ġustifikazzjoni); (ii) l-adegwatezza tal-ghajnuna bħala strument ta' politika; (iii) l-effett ta' incentivi u n-neċessità tal-ghajnuna; u (iv) jekk l-ammont tal-ghajnuna jinżammx għall-minimu neċessarju sabiex jinkiseb l-oġettiv tagħha (proporzjonalità). L-effetti negattivi tal-ghajnuna sejrni jiġu evalwati f'termini tal-potenzjal tagħha li tfixx il-kompetizzjoni u l-kummerċ fl-Unjoni, skont il-karatteristiċi tal-ghajnuna u tas-suq/swieq rilevanti.

*Falliment tas-suq/esternalitajiet pożittivi*

- (67) Skont il-Punti 5-11 tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna għat-Taħriġ, l-ghajnuna għandha titqies bħala ġustifikata jekk l-Istat Membru juri li hija tikkontribwixxi sabiex titranga s-sitwazzjoni tan-nuqqas ta' investiment fit-taħriġ – falliment tas-suq li huwa osservat kullimkien fl-UE. Il-kumpaniji ta' spiss isibuha bi tqila biex jinvestu fit-taħriġ tal-impjegati tagħhom sakemm ma jkunx hemm benefiċċji evidenti u immedjati tat-taħriġ għall-kumpanija nnifisha, jew it-taħriġ ikun fi kwalunkwe każ neċessarju sabiex il-kumpanija titmexxa b'mod effiċjenti. Madankollu, it-taħriġ jista' jipproduċi wkoll benefiċċji għall-ekonomija u għas-soċjetà kollha kemm hi, speċjalment jekk il-hiliet miksuba mill-impjegati jkunu trasferibbli għal postijiet tax-xogħol oħrajn jew jipproduċu effetti pożittivi għas-soċjetà. Fil-prinċipju, il-kumpaniji jkunu inqas suxxettibbli li jinvestu fit-taħriġ meta l-benefiċċji immedjati ta' dan it-taħriġ għall-kumpanija ma jkunux jaqbuż l-effetti pożittivi tagħha. Fil-qosor, l-ghajnuna hija ġustifikata mill-potenzjal tagħha li tikkompensa għal falliment speċifiku fis-suq, jiġifieri nuqqas ta' investiment fit-taħriġ, li huwa marbut mal-esternalitajiet pożittivi tat-taħriġ.
- (68) Sabiex jiġi ddeterminat jekk l-ghajnuna hijiex ġustifikata mill-potenzjal tagħha li tikkompensa għan-nuqqas ta' investiment fit-taħriġ, il-Kummissjoni għandha l-ewwel tanalizza n-natura tat-taħriġ propost, jiġifieri jekk it-taħriġ huwiex ġenerali jew speċifiku fi hdan it-tifsira tal-Artikolu 38 tal-GBER, jew inkella kombinazzjoni tat-tnejn. Id-distinzjoni bejn taħriġ ġenerali u speċifiku hija importanti, minhabba li t-taħriġ ġenerali huwa preżunt bħala li x'aktarx jiġġenera aktar esternalitajiet pożittivi mit-taħriġ speċifiku, li minnhom tibbenifika l-ewwel u qabel kollox il-kumpanija nnifisha. Bħala konsegwenza, l-ghajnuna għat-taħriġ ġenerali titqies bħala aktar ġustifikata sabiex il-kumpaniji jiġu mhegġa jagħmlu dan it-tip ta' investiment milli hija l-ghajnuna għal taħriġ speċifiku.
- (69) L-Artikolu 38(1) tal-GBER jiddefinixxi t-taħriġ speċifiku bħala "li jinvolvi tagħlim direttament u prinċipalment applikabbli għall-pożizzjoni preżenti u futura tal-impjegati fl-intrapriża u li jipprovdi kwalifiki li mhumiex jew huma biss sa ċertu punt trasferibbli għal intrapriża jew oqsma tax-xogħol oħrajn". It-taħriġ ġenerali huwa definit mill-Artikolu 38(2) tal-GBER bħala "li jinvolvi tagħlim li mhuwiex applikabbli biss jew prinċipalment għall-pożizzjoni preżenti jew futura tal-impjegati fil-kumpanija, iżda li jipprovdi kwalifiki li huma fil-biċċa l-kbira tagħhom trasferibbli għal intrapriži jew oqsma tax-xogħol oħrajn". Filwaqt li miż-żewġ tipi ta' taħriġ tibbenifika sa ċertu punt il-kumpanija nnifisha, minhabba li fi kwalunkwe każ hija tgawdi mill-benefiċċji assoċjati ma' li jkollha haddiema aktar kwalifikati, id-distinzjoni essenzjali bejn taħriġ ġenerali u taħriġ speċifiku tinsab fil-grad ta' "trasferibbiltà" tal-hiliet miksuba permezz tat-taħriġ.
- (70) L-Artikolu 38(2)(a) u (b) tal-GBER, u rispettivament, il-Punt 9.2 tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna għat-Taħriġ, jelenkaw, permezz ta' eżempji, fatturi li jistgħu jitqiesu bħala indikazzjonijiet li t-taħriġ huwa ta' natura ġenerali. Dawn jinkludu: (i) it-taħriġ jiġi organizzat b'mod kongunt minn kumpaniji differenti, jew l-impjegati minn kumpaniji differenti jistgħu jissiehu fil-proġett ta' taħriġ; (ii) it-taħriġ ikun iċċertifikat, iwassal għal diploma rikonoxxuta, jew ikun validat minn awtoritajiet pubbliċi; (iii) it-taħriġ jiġi offrut lil kategoriji ta' impjegati li huma kkaratterizzati minn rotazzjoni għolja fl-intrapriża u s-settur ikkonċernati; (iv) it-taħriġ jista' jkun utli għall-impjegati lil hinn mill-impjieg attwali tagħhom (impjieg futuri f'intrapriża oħra, il-hajja soċjali, il-beneseri, eċċ.).
- (71) Il-Kummissjoni l-ewwel tinnota li r-Rumanija u Ford ġabu prova konvinċenti tar-raba' indikatur fil-Punt 9.2. tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna għat-Taħriġ, jiġifieri li t-taħriġ "eliġibbli għall-ghajnuna" addizzjonali li għandu jiġi offrut sejjer ikun utli għall-impjegati lil hinn mill-impjieg attwali tagħhom. B'mod partikolari, ir-Rumanija u Ford urew li t-taħriġ addizzjonali li għandu jiġi pprovdut iwassal hiliet trasferibbli li huma utli għall-impjegati barra mix-xogħol tagħhom, jikkontribwixxi għall-benesseri tagħhom, itejjeb il-kwalità tal-hajja tagħhom u l-impjegabilità tagħhom f'kumpaniji/setturi oħrajn, u fl-aħhar iżda mhux l-inqas, jiġġenera effetti pożittivi għall-ekonomija u s-soċjetà kollha kemm hi, u primarjament fil-livell ta' reġjun żvantaġġat assistit skont l-Artikolu 107(3)(a) TFUE.
- (72) B'hekk, ir-Rumanija pproponiet għajnuna b'appoġġ għal proġett ta' taħriġ li l-biċċa l-kbira tal-ispiża eliġibbli mitluba għalih hija assoċjata mat-taħriġ ġenerali. Mill-ispejjeż totali ta' EUR 185,5 miljun bbaġittjati għall-proġett ta' taħriġ kollu, EUR 113,7 miljun huma ddikjarati bħala spejjeż eliġibbli għal taħriġ ġenerali (minbarra l-kumpens għall-paġi) u EUR 1,5 miljun biss huma meqjusa bħala spejjeż eliġibbli għal taħriġ speċifiku (minbarra l-kumpens għall-paġi) (ara l-premessa 15 fuq). B'mod aktar speċifiku, it-taħriġ "speċifiku" addizzjonali li għandu jiġi offrut taht il-blokk tas-Sigurtà, il-Prinċipji Fundamentali tan-Negozju u l-Hiliet Industrijali huwa kważi esklussivament ta' natura ġenerali, filwaqt li t-taħriġ addizzjonali offrut taht il-blokk tal-Hiliet Fundamentali huwa esklussivament ġenerali (ara l-premessa 14, iżda wkoll il-paragrafi 34-37 fuq).

- (73) Il-Kummissjoni tqis li r-Rumanija u Ford issostanzjaw id-distinzjoni bejn il-partijiet ġenerali u speċifiċi tal-programm ta' tahrig propost b'mod sodisfaċenti. B'mod partikolari, ir-Rumanija u Ford urew li t-tahrig ġenerali "eligibbli" addizzjonali li għandu jiġi offrut taht kull waħda mill-erba' blokk ta' tahrig ewlenin iwassal hiliet li għandhom ikunu utli għall-impjegati lil hinn mill-impjeg attwali tagħhom fl-impjant ta' Craiova, hiliet li huma "trasferibbli" fi hdan it-tifsira tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Tahrig u l-GBER. Ir-Rumanija turi li t-tahrig addizzjonali li għandu jiġi offrut taht il-blokk Hiliet Fundamentali huwa mmirat biex jappoġġa l-iżvilupp personali tal-individwi, u ftit li xejn huwa relatat mal-funzjonament proprju fuq ix-xogħol (ara l-premessa 35 hawn fuq). It-tahrig offrut taht dan il-blokk iwassal għarfien ġenerali (pereżempju hiliet ġenerali fl-IT, tahrig fil-lingwa Ingliża, hiliet fil-kitba u l-qari u fil-matematika) li huwa ta' benefiċċju għall-kategoriji kollha ta' impjegati, irrispettivament mill-isfond edukattiv tagħhom. It-tahrig personalizzat fil-kitba u l-qari u fil-matematika, pereżempju, itejjeb il-kapaċità tal-impjegati bi sfondi edukattivi differenti sabiex ikunu jistgħu jikkomunikaw u jwasslu kuncetti u ideat, u l-abbiltà tagħhom li jinterpretaw, f'termini kwantitattivi, bidliet fl-ambjent tal-madwar. B'mod simili, il-blokk jinkludi tahrig personalizzat fit-tmexxija għall-impjegati tal-kategoriji kollha. Minn hiliet bħal dawn jibbenifikaw l-aktar l-impjegati nfushom, billi jtejb u l-kwalità tal-hajja tagħhom, u jiġġeneraw esternalitajiet pożittivi għall-ekonomija u s-soċjetà kollha kemm hi. Dawn l-esternalitajiet pożittivi sejin jinħassu b'mod partikolari fil-livell tar-reġjun fejn jinsab l-impjant ta' Craiova, li huwa reġjun żvantaġġat tal-Unjoni assistit skont l-Artikolu 107(3)(a) TFUE.
- (74) It-tahrig ġenerali addizzjonali li għandu jiġi offrut taht il-blokk tal-Prinċipji Fundamentali tan-Negożju sejjer iwassal hiliet ġenerali li fil-biċċa l-kbira tagħhom huma trasferibbli lil kumpaniji jew industrij ohrajn, dwar sugġetti ġenerali bħal Hiliet fil-Gestjoni tal-Proġetti, Riżorsi Umani, Xiri, Finanzi, Sitt Sigma (għat-tnaqqis tal-iżbalji fi proċessi ripetuti, metodoloġija li hija applikabbli f'setturi industrijali differenti) (ara l-premessa 36 fuq). Tali hiliet ġenerali mistennija jagħmlu l-impjegati aktar attraenti fis-suq tax-xogħol. B'mod simili, it-tahrig ġenerali addizzjonali li għandu jiġi offrut taht il-blokk Hiliet Industrijali sejjer ikopri żewġ oqsma wesghin: titjib tal-hiliet għal snajja' fil-qasam elettriku/meġġaniku, li jtejjeb l-impjegabilità tal-haddiema, u tahrig estiż (fil-fond) fuq il-manutenzjoni, l-awtomatizzazzjoni u r-robotika. Fiż-żewġ każijiet, l-impjegati jitgħallmu jhaddmu tipi differenti ta' magni minn dik li jużaw fl-impjeg proprju tagħhom, u bħala tali, il-hiliet miksuba huma trasferibbli.
- (75) Fil-każ ta' tahrig taht il-blokk tas-Sigurtà (ara l-premessa 34 fuq), it-tahrig eligibbli addizzjonali li għandu jiġi offrut, li jinvolvi tahrig parzjalment ġenerali u tahrig parzjalment speċifiku, jikkonsisti f'tahrig individwalizzat għal aktar għarfien dwar is-sigurtà u bidla fl-imġiba relatata mas-sigurtà. Minhabba li l-parti ġenerali tat-tahrig tas-sigurtà addizzjonali twassal hiliet li huma utli għall-impjegati lil hinn mill-prestazzjoni tal-kompiti proprji tagħhom fuq ix-xogħol, u li minnhom jistgħu jibbenifikaw f'post tax-xogħol differenti u anki fil-hajja privata tagħhom, tahrig bħal dan jista' jitqies bħala li jiġġenera t-tip ta' esternalitajiet pożittivi assoċjati mat-tahrig ġenerali.
- (76) Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li r-Rumanija u Ford urew b'mod sodisfaċenti li l-hiliet miksuba permezz tat-tahrig ġenerali addizzjonali għandhom ikunu utli għall-impjegati lil hinn mill-impjeg attwali tagħhom, possibbilment f'impjegi futuri ohrajn, fil-hajja soċjali tagħhom, jew għall-benesseri tagħhom - fis-sens tal-Punt 9.2(d) fil-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Tahrig. Din is-sejba hija msahha mill-evidenza sottomessa minn Ford u mir-Rumanija (ara l-premessa 16 fuq) sabiex juru li parti sostanzjali mill-ghalliema involuti fil-programm (sa 90 %) sejin ikunu għalliema esterni minn ċentri ta' tahrig speċjalizzat, u li parti konsiderevoli mit-tahrig sejra tiġi offruta barra mill-bini tal-fabbrika (f'dan is-sens ara wkoll l-ispejjeż eligibbli tal-ivvjaġġar kemm għal dawk li jagħtu t-tahrig kif ukoll għal dawk li jitharrġu fil-premessa 18 tad-Deċizzjoni).
- (77) Fl-istess hin, il-Kummissjoni għandha tosserva li l-indikaturi l-ohrajn ta' "trasferibilità" elenkati permezz ta' eżempji fl-Artikolu 38(2)(a) u (b) tal-GBER u l-Punt 9.2(a), (b) u (c) tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Tahrig ma jidhrux li ġew issodisfati fil-każ preżenti. B'mod partikolari, il-proġett ta' tahrig jiġi organizzat minn kumpanija waħda, u l-partecipazzjoni fiha mhijiex miftuha għal impjegati minn kumpaniji ohrajn. Ir-Rumanija u Ford ma ssottomettew ebda informazzjoni dwar jekk it-tahrig għandux jiġi ċertifikat. Minhabba li hafna mit-tahrig x'aktarx li jitwettaq minn għalliema magħżula minn kumpaniji privati, mhuwiex probabbli li l-apprendisti jistgħu jirċievu diplomi/certifikati li jiġu rikonoxxuti jew validati mill-awtoritajiet pubbliċi. Il-partijiet interessati ma ppreżentaw ebda informazzjoni dwar il-grad ta' mobilità tal-impjegati lejn kumpaniji u/jew setturi ohrajn. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li t-trasferibilità tal-hiliet miksuba għandha tissahha permezz tal-hruġ ta' certifikati ta' attendenza għall-apprendisti. Għalkemm din il-kundizzjoni mhijiex biżżejjed wehidha biex jiġi ssodisfat il-Punt 9.2(b) tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Tahrig, hija madankollu ssahha il-konformità mar-rekwiżit tat-trasferibilità fl-istadju tal-implimentazzjoni. Din il-kwistjoni hija indirizzata mill-Artikolu 2(5) ta' din id-Deċizzjoni. Il-Kummissjoni tqis li r-raba' indikatur fil-Punt 9.2.(d) tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Tahrig huwa ssostanzjat. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha preċedenti, il-Kummissjoni ssib li r-rekwiżit tat-trasferibilità fir-rigward tat-tahrig ġenerali addizzjonali propost huwa ssodisfat.

- (78) Fid-deċizzjoni li tinfetħa l-investigazzjoni, il-Kummissjoni staqsi jekk partijiet mit-taħriġ "eligibbli" addizzjonali kienux tabilhaqq meħtieġa għall-impjegati futuri, speċjalment meta wieħed iqs li l-benefiċjarju kellu l-oportunità li jimpjega persunal bi kwalifiki edukattivi oghla. Dan id-dubju ġie riżolt permezz tal-kunsiderazzjonijiet li saru qabel fir-rigward tat-trasferibbiltà tat-taħriġ ġenerali addizzjonali propost li jiġi pprovdut u l-potenzjal tiegħu li jiġġenera esternalitajiet pożittivi f'regjun assistit u għall-ekonomija u s-soċjetà kollha kemm hi.
- (79) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet ta' fuq, il-kriterju ta' ġustifikazzjoni jitqies li ġie ssodisfat.

*L-adeqwatezza tal-ghajnuna bħala strument ta' politika*

- (80) Skont il-Punti 10-11 tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Taħriġ, il-Kummissjoni għandha tevalwa jekk l-għajnuna mill-Istat hijiex l-aktar strument ta' politika adattat sabiex tinkoraġġixxi taħriġ ta' dan it-tip li qiegħed jiġi propost. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni għandha tiehu f'kunsiderazzjoni l-alternattivi għall-ghoti tal-għajnuna kkunsidrati mir-Rumanija, bħall-appoġġ għat-taħriġ permezz tas-sistema tal-edukazzjoni reġjonali, jew l-ghoti ta' appoġġ lill-impjegati individwali sabiex jagħmlu t-taħriġ f'kontest differenti, barra mill-kumpanija.
- (81) Ir-Rumanija sostniet li l-proġett ta' taħriġ se jiddependi kwazi esklussivament fuq għalliema esterni, li għandhom jiġu rreklutati bl-għajnuna ta' kumpanija speċjalizzata minn kumpaniji privati speċjalizzati reġjonali jew barranin. Il-Kummissjoni tqis li l-alternattivi għall-ghoti (għall-inqas parti) tat-taħriġ previst b'dipendenza fuq istituzzjonijiet lokali tal-edukazzjoni pubblika ma ġewx esplorati b'mod sodisfaċenti. Minkejja dan, il-Kummissjoni taċċetta l-argument tar-Rumanija li programm ta' taħriġ komprensiv bħal dak propost għall-impjant ta' Craiova jiehu valur miżjud mis-sinergiji li għandhom jiġu ġġenerati bejn it-tipi differenti ta' taħriġ offrut, li jmur lil hinn mis-sempliċi somma tal-valuri tal-korsijiet ta' taħriġ individwali dwar suġġetti speċifiċi.
- (82) Għalhekk, ġie konkluż li l-kriterju ta' adegwatezza ġie ssodisfat ukoll.

*Effett ta' inċentiv/neċessità tal-ghajnuna*

- (83) Skont il-Punt 12 tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Taħriġ, l-għajnuna proposta għandha titqies bħala li għandha effett ta' inċentiv meta jintwera li hija tirriżulta fit-tibdil tal-imġiba tal-benefiċjarju sabiex jipprovi aktar taħriġ u/jew taħriġ aħjar milli fin-nuqqas ta' għajnuna. Il-konformità mal-kriterju tal-effett ta' inċentiv hija kundizzjoni *sine qua non* għall-approvazzjoni tal-għajnuna (Premessa 28 tal-GBER).
- (84) L-effett ta' inċentiv tal-għajnuna huwa identifikat permezz ta' analiżi kontrofattwali, jiġifieri permezz ta' tqabbil tal-livelli tat-taħriġ li għandu jiġi offrut mal-għajnuna, u

rispettivament, fin-nuqqas ta' għajnuna (Punt 13 tal-Linji Gwida tal-2009 dwar l-Għajnuna għat-Taħriġ).

- (85) Sabiex turi l-effett ta' inċentiv tal-għajnuna proposta, Ford ippreżentat paragon bejn il-programm ta' taħriġ li offriet lill-impjegati tal-impjant tal-karozzi tagħha f'San Pietruburgu u dak propost għall-impjant ta' Craiova. Għall-programm ta' taħriġ f'San Pietruburgu, il-kumpanija ma rċeviet ebda għajnuna. L-istruttura tal-programm ta' taħriġ offrut kienet simili għal dik tal-proġett ta' taħriġ propost għall-impjant ta' Craiova, għalkemm l-ambitu tal-programm u l-grad ta' elaborazzjoni tal-kontenut kienu differenti. F'San Pietruburgu, il-kumpanija offriet biss il-minimu tat-taħriġ meħtieġ sabiex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tas-sigurtà u l-livelli fil-kwalità tal-produzzjoni ta' Ford. Ford issostni li, permezz ta' paragon, il-programm ta' San Pietruburgu offra biss 57 % tas-Sigurtà, 2 % tal-Hiliet Fundamentali, 30 % tal-Hiliet fin-Negozju u 47 % tal-Hiliet Industrijali mit-taħriġ li huwa propost li jiġi offrut fl-impjant ta' Craiova.
- (86) Il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-paragon bejn il-programmi ta' taħriġ f'San Pietruburgu u fi Craiova mhuwix konvinċenti għal kollox. Il-kundizzjonijiet tal-bidu u l-karatteristiċi tal-produzzjoni taż-żewġ impjanti mhumix komparabbli. F'San Pietruburgu, Ford hadet fidejha impjant li fih qabel kienu jiġu prodotti magni kbar għas-settur tal-bini tal-vapuri u l-industrija tad-difiża, filwaqt li fl-impjant ta' Craiova qabel kienu jiġu prodotti l-vetturi. F'San Pietruburgu, Ford ma kellhiex bżonn iżżomm il-forza tax-xogħol eżistenti. Bħala konsegwenza, hija setgħet tirrekluta impjegati iżgħar fl-età u aktar kwalifikati, għalkemm b'inqas esperjenza. L-impjant ta' San Pietruburgu għandu produzzjoni iżgħar minn dak ipproġettat għall-impjant ta' Craiova. F'San Pietruburgu, Ford tipproduċi biss vetturi (mis-sena 2002, fl-impjant bdew jiġu prodotti l-mudelli Ford Focus II u Ford Mondeo), filwaqt li fl-impjant ta' Craiova jiġu prodotti kemm vetturi (il-mudelli multifunzjonali B-MAV u ISV) kif ukoll magni. L-impjant f'San Pietruburgu ma għandux press shop, kuntrarju għal dak fi Craiova. Bħala konsegwenza, il-htigijiet tat-taħriġ tal-kumpanija sabiex l-impjant jopera b'mod effiċjenti u sabiex jiġu ssodisfati l-istandards regolatorji u interni tas-sigurtà u l-kwalità (x'aktarx differenti) għandhom ikunu differenti.
- (87) Minkejja dan, il-Kummissjoni tqis li l-paragon ta' San Pietruburgu huwa fi kwalunkwe każ evidenza tal-fatt li impjant tal-karozzi ta' Ford jista' jitmexxa b'mod effiċjenti u jissodisfa l-istandards interni tal-kwalità u s-sigurtà tal-kumpanija b'ammont konsiderevolment inqas ta' taħriġ minn dak li huwa propost għall-impjant fi Craiova. Din is-sejba tappoġġa l-argument tar-Rumanija li, fin-nuqqas ta' għajnuna, il-kumpanija tillimita lilha nnifisha milli toffri fl-impjant ta' Craiova fit-tass b'aktar mit-taħriġ li

huwa mehtieg ghat-tmexxija tal-impjant (jiġifieri l-hekk imsejjah tahrig specifiku għall-kumpanija, li għalih il-benefiċjarju impenja ruħu li jalloka EUR 29,7 miljuni ta' fondi propriji). Tabilhaqq Ford tispejfigha li, fin-nuqqas ta' għajnunha, hija toffri biss it-tahrig specifiku għall-kumpanija (jiġifieri tahrig li huwa mehtieg sabiex tithaddem it-teknoloġija l-għdida fl-impjant u jiġu ssodisfati l-istandards interni tas-sigurtà u l-kwalità, li ma kienx iddikjarat eliġibbli għall-għajnunha, u li għalhekk l-ispejjeż tiegħu għandhom jithallsu kollha minnha) u sa 40 % biss ta' ċerti korsijiet ta' tahrig addizzjonali (kif elenkati fid-dokumentazzjoni sottomessa fir-rigward tal-proġett ta' tahrig). Barra minn hekk, Ford ipprezentat estimi dettaljati tal-ispejjeż tat-tahrig, il-baġits, il-partecipanti, il-kontenut u l-iskedar għall-programm ta' tahrig propost fl-impjant ta' Craiova, flimkien ma' informazzjoni ekwivalenti suffiċjenti dwar il-programm ta' tahrig li kien offrut fl-impjant ta' San Pietruburgu – elementi li għandhom jiġu vverifikati mill-Kummissjoni skont il-Punt 15(a) tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnunha ghat-Tahrig. Il-kumpanija pprezentat ukoll evidenza estensiva li permezz tagħha tagħmilha possibbli li tiddistingwi bejn korsijiet li huma obbligatori li jingħataw skont ir-regolament eżistenti tal-UE u/jew tar-Rumanija – fis-sens tal-Punt 15(b) tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnunha ghat-Tahrig. L-ispejjeż ibbaġittati għall-parti “eliġibbli” addizzjonali tal-programm ta' tahrig huma kredibbli meta mqabbla mal-ispejjeż allokati għall-parti (mhux eliġibbli) tal-programm ta' tahrig specifika għall-kumpanija, li kienet diġà bdiet fis-Sajf tal-2009. Għalhekk, il-kriterju stabbilit fil-Punt 15(c) tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnunha ghat-Tahrig jitqies ukoll bħala li ġie ssodisfat.

- (88) Fid-deċiżjoni tal-ftuh, il-Kummissjoni staqsi jekk il-partijiet tal-programm ta' tahrig innotifikati bħala eliġibbli għall-għajnunha kinux fil-fatt mehtieġa jew le sabiex tithaddem it-teknoloġija għdida introdotta fl-impjant ta' Craiova. F'dan il-każ, l-effett tal-għajnunha sejjer ikun biss li din tkopri l-ispejjeż operattivi tal-kumpanija, jiġifieri l-ispejjeż li l-kumpanija kellha tkopri fi kwalunkwe każ, u bħala tali, l-għajnunha tkun nieqsa mill-effett ta' inċentiv. Sitwazzjoni bħal din tkun simili għal dawk ivverifikati f'*Ford Genk*<sup>(41)</sup>, *GM Antwerp*<sup>(42)</sup> u *DHL Leipzig*<sup>(43)</sup>, fejn il-Kummissjoni sabet l-għajnunha inkompatibbli mas-suq intern għal dawk il-partijiet tal-programm ta' tahrig marbuta ma', pereżempju, ir-ristrutturar, it-tneġġja ta' prodotti għodda, jew li huma obbligatori li jingħataw skont ir-regolamenti dwar is-sigurtà. Il-Kummissjoni sabet li, fejn l-għajnunha hija destinata li tiffinanzja operazzjonijiet normali li l-kumpaniji għandhom fi kwalunkwe każ iħallsu għalihom infushom, l-għajnunha ma jkollha ebda effett ta' inċentiv reali, iżda sempliċement tissussidja l-ispejjeż operattivi tal-benefiċjarju billi ttaffilu l-ispejjeż li normalment ikollu jipprovdha għalih innifsu.

<sup>(41)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 19, premissi 28-38 tad-Deċiżjoni.

<sup>(42)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 20, premissi 43-45 tad-Deċiżjoni.

<sup>(43)</sup> Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2008/878/KE tat-2 ta' Lulju 2008 dwar il-Każ ta' Għajnunha mill-Istat C 18/07 (ex N 874/06) li l-Ġermanja qiegħda tippjana li timplimenta għal DHL (GU L 312, 22.11.2008, p. 31).

- (89) Ir-Rumanija u Ford jenfasizzaw li t-tahrig li huwa mehtieg sabiex topera t-teknoloġija l-għdida kien separat b'mod ċar mit-tahrig ġenerali addizzjonali, li mhuwiex neċessarju biex persuna tiffinanzja tajjeb fix-xogħol tagħha. Taht il-blokk Prinċipji Fundamentali tan-Negożju, il-kumpanija għandha tiffinanzja għal kollox il-korsijiet ta' tahrig specifiki għall-kumpaniji offriti fl-oqsma ta' Sistemi Speċifiċi ta' IT għal Ford, Proċessi Kummercjali ta' Ford, u Proċessi ta' Kontroll Intern ta' Ford. Bl-istess mod, taht il-blokk Hiliet Industrijali, il-kumpanija sejra tiffinanzja għal kollox korsijiet li huma neċessarji biex wiehed jiffinanzja tajjeb fix-xogħol tiegħu, bħal Tneġġja, Manutenzjoni u Trakkijiet Forklifters, Robotika u Awtomatizzazzjoni. It-tahrig ġenerali addizzjonali offrut taht il-blokk Hiliet Fundamentali la huwa neċessarju biex persuna tiffinanzja tajjeb fuq ix-xogħol, u lanqas biex tkun tista' ssegwi l-partijiet aktar speċjalizzati tal-programm ta' tahrig, minhabba li t-teknoloġija għdida użata fl-impjant tistrieħ fuq struzzjonijiet viżwali li huma faċli biex jiġu segwiti u li jistgħu jiġu assimilati fi stil ta' “tagħlim bil-prattika”. Il-Kummissjoni taċċetta dawn l-argumenti, li huma konsistenti mal-osservazzjoni li hafna mit-tahrig “eliġibbli” addizzjonali propost iwassal hiliet ġenerali u trasferibbli li mhuwiex marbuta direttament mal-prestazzjoni fuq ix-xogħol. F'dan is-sens, il-Kummissjoni tinnota wkoll li r-relazzjoni bejn it-tahrig addizzjonali li għandu jiġi offrut u l-attivitàjiet kummerċjali tal-benefiċjarju (jiġifieri l-produzzjoni ta' vetturi u magni) hija inqas mill-qrib fil-każ ta' korsijiet offriti taht il-blokk tas-Sigurtà, il-Hiliet Fundamentali u l-Prinċipji Fundamentali tan-Negożju (ara wkoll il-premissi 35-36 hawn fuq) milli hija għall-blokk Hiliet Industrijali (ara wkoll il-premissa 37 hawn fuq). Madankollu, il-kunsiderazzjonijiet magħmula hawn fuq fir-rigward tan-neċessità tat-tahrig offrut taht dan il-blokk għall-benefiċjarju, itaffu dan it-thassib u jagħmluha possibbli li jiġi konkluz li r-relazzjoni bejn it-tahrig taht il-blokk Hiliet Industrijali u l-attività tal-benefiċjarju mhijiex ta' natura li tindika nuqqas ta' effett ta' inċentiv fit-tifsira tal-Punt 15(d) tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnunha ghat-Tahrig. Din is-sejba hija ssostanzjata mill-fatt li r-Rumanija u Ford ipprovdew evidenza li tindika li parti sostanzjali mit-tahrig sejra tiġi offruta barra l-bini tal-fabbrika nnifisha, u minn għalliema esterni rreklutati minn ċentri esterni ta' tahrig speċjalizzati (ara l-premissi 16 u 76 fuq). Din hija indikazzjoni addizzjonali tal-fatt li r-relazzjoni bejn it-tahrig offrut u l-attivitàjiet tal-benefiċjarju hija inqas mill-qrib skont it-tifsira tal-Punt 15(d) fil-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnunha ghat-Tahrig.

- (90) Fl-istess hin, il-Kummissjoni tinnota li r-Rumanija u l-benefiċjarju ma pprezentawx evidenza biex jissostanzjaw li l-benefiċjarju mhuwiex sejjer jinkludi fl-ispejjeż eliġibbli dawk l-ispejjeż li eventwalment jistgħu jiġu rkuprati mill-benefiċjarju bħala konsegwenza ta' benefiċċju mill-hiliet miksuba mill-impjegati permezz tat-tahrig – kif mitlub mill-aħħar paragrafu tal-Punt 16 (bin-nota 1 f'qiegħ il-paġna relatata) tal-Linji Gwida tal-2009 dwar l-Għajnunha ghat-Tahrig. Madankollu, il-Kummissjoni tirrikonoxxi li effetti bħal dawn jistgħu jkunu diffiċli biex jiġu kkwantifikati u juru *ex ante* fiċ-ċirkostanzi partikolari tal-programm ta' tahrig propost f'dan il-każ, fejn parti

kbira mit-taħriġ addizzjonali propost hija ta' natura ġenerali, li fil-prinċipju minnu jibbenifika biss il-benefiċjarju indirettament, u n-natura u l-kontenut tat-taħriġ propost jeskludu l-ipoteżi li dan jista' jsir fil-kuntest tal-kompiti attwali jew l-impjegi mwettqa mill-impjegati. Madankollu, il-Kummissjoni tqis li huwa meħtieġ li titlob lill-benefiċjarju jagħmel impenn dwar l-eskluzjoni tal-ispejjeż mill-ispejjeż eliġibbli mitluba matul l-implimentazzjoni tal-programm – f'dan is-sens ara l-Artikolu 2(6) ta' din id-Deċiżjoni.

- (91) Fid-deċiżjoni tal-ftuh, il-Kummissjoni staqsiet ukoll jekk il-partijiet tat-taħriġ li huma ddikjarati bħala eliġibbli għall-ghajjuna kinux fil-fatt meħtieġa biex jiġu offruti mill-kumpanija, kif mitlub mir-regolamenti tas-sigurtà tal-UE u/jew tar-Rumanija, jew li jirriżultaw mill-istandards interni ta' sigurtà tal-kumpanija. Ir-Rumanija u Ford ipprezentaw dokumentazzjoni li turi li t-taħriġ tas-sigurtà meħtieġ mir-regolament sejjer jiġi pprovdut għal kollox bi spejjeż għall-kumpanija, fi hdan il-parti mhux eliġibbli speċifika għall-kumpanija tal-programm ta' taħriġ. Ford issostni wkoll li l-effett ta' inċentiv tal-ghajjuna ma għandux jiġi evalwat b'referenza għall-istandards interni tal-kumpanija – standards interni tas-sigurtà f'dan il-każ – minhabba li approċċ bħal dan ikollu l-effett distortiv li l-kumpaniji jiġu mhegga jbaxxu l-istandards interni tagħhom (jew iżommuhom baxxi) sabiex ikunu kkunsidrati bħala eliġibbli għall-ghajjuna. Il-Kummissjoni tikkonkludi li din il-mistoqsija giet imwiegħa wkoll b'mod sodisfacenti.

#### Proporzjonalità

- (92) Skont il-Punt 16 tal-Linji Gwida tal-2009 dwar l-Ghajjuna għat-Taħriġ, il-Kummissjoni għandha tivverifika li l-ammont tal-ghajjuna huwa limitat għall-minimu neċessarju sabiex jintlaħaq l-ghan tal-ghajjuna. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni tivverifika jekk l-ispejjeż eliġibbli mitluba humiex ikkalkolati skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 39(4) tal-GBER u jekk humiex limitati għall-ispejjeż li jirriżultaw mit-taħriġ li ma kienx isir fin-nuqqas tal-ghajjuna, u tiżgura li jiġu rrispettati l-intensitajiet massimi ta' ghajjuna stabbiliti mill-Artikolu 39(2) tal-GBER.
- (93) Il-kategoriji ta' spejjeż eliġibbli mitluba mir-Rumanija għall-parti "eliġibbli" addizzjonali tal-programm ta' taħriġ (ara l-premessa 18 fuq) jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 39(4) fil-GBER u għalhekk tal-Punt 16 fil-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjuna għat-Taħriġ. B'mod partikolari, ir-Rumanija u l-benefiċjarju pprezentaw estimi separati tal-ispejjeż għall-parti (mhux eliġibbli) speċifika għall-kumpanija, u rispettivament, il-parti ġenerali u speċifika "eliġibbli" tal-programm ta' taħriġ, billi fil-każ tal-aħhar għamlu distinzjoni bejn il-kategoriji li ġejjin: l-ispejjeż tal-persunal ta' dawkl li jagħtu t-taħriġ; spejjeż tal-ivvjaġġar ta' dawkl li jagħtu t-taħriġ u tal-apprendisti (inkluża l-akkomodazzjoni); deprezzament tal-ghodda u t-tagħmir użati esklussivament għall-proġett ta' taħriġ; gwida u konsulenza relatati mal-proġett ta' taħriġ; u kumpens għall-pagi ta' dawkl li jitharrġu limitat għall-ġranet/siġhat ta' taħriġ previsti li jittiehdu. Barra minn hekk, ir-Rumanija u Ford ipprovdew spjegazzjonijiet dettaljati fir-rigward tas-suppożizzjonijiet tal-ispejjeż u

tbassir bħala bażi għal pretensjonijiet skont il-kategoriji tal-infiq eliġibbli, kemm għall-parti ġenerali kif ukoll għal dik speċifika tat-taħriġ addizzjonali. Il-Kummissjoni tinnotta wkoll li ġew ipprezentati spjegazzjonijiet dettaljati fir-rigward tan-numru approssimattiv ta' impjegati li għalihom kien indirizzat kull kors ta' taħriġ speċifiku (b'distinzjoni bejn l-impjegati preżenti u futuri, u b'għoti ta' estimi separati għas-snin suċċessivi ta' implimentazzjoni tal-programm), u b'relazzjoni mill-qrib, in-numru stmat ta' ġranet/siġhat ta' taħriġ li għandu jiġi offrut skont il-kors ta' taħriġ, skont il-blokk ta' taħriġ u skont is-sena tal-implimentazzjoni tal-programm. Ir-Rumanija turi wkoll li, għall-finijiet ta' dan il-proġett, ġew applikati intensitajiet massimi ta' ghajjuna ta' 50 % għal taħriġ ġenerali u 25 % għal taħriġ speċifiku, rispettivament. Għalhekk, l-intensità massima tal-ghajjuna applikata fir-rigward tat-taħriġ ġenerali eliġibbli hija aktar baxxa minn dik permessa mill-Artikolu 39(2)(a) tal-GBER. Barra minn hekk, ir-Rumanija turi li l-ammont ta' ghajjuna kien fil-fatt limitat għal EUR 57 miljun mill-benefiċjarju, għalkemm anki permezz tal-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 68/2001, li huwa inqas permissiv, dwar l-intensitajiet massimi ta' ghajjuna għall-ispejjeż eliġibbli stmati, il-proġett xorta kien jikkwalifika għal EUR 76,96 miljun ta' ghajjuna għal taħriġ ġenerali u għal EUR 0,47 miljun ta' ghajjuna għal taħriġ speċifiku.

- (94) Fid-deċiżjoni dwar il-ftuh tal-investigazzjoni, il-Kummissjoni staqsiet jekk (għall-inqas partijiet minn) l-ghajjuna għat-taħriġ proposta hijiex sejra tikkompensa għall-iżvantaġġi reġjonali intangibbli, fil-forma ta' nuqqas ta' hili, li kienu diġà kkompensati permezz tal-ghajjuna reġjonali li tammonta għal EUR 143 miljun li kienet approvata mill-Kummissjoni f'April 2008 għal investiment fl-impjant ta' Ford fi Craiova<sup>(44)</sup>.
- (95) Din il-kwistjoni hija marbuta mal-kwistjoni ta' konformità mar-regoli ta' akkumulazzjoni stabbiliti fl-Artikolu 7 tal-GBER. Skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, l-ghajjuna għat-taħriġ ma għandhiex tiġi akkumulata ma' kwalunkwe ghajjuna oħra fir-rigward tal-istess spejjeż eliġibbli – li jidhlu f'xulxin parzjalment jew għal kollox – jekk tali akkumulazzjoni taqbeż il-limitu massimu ta' intensità tal-ghajjuna applikabbli skont l-Artikolu 39 tal-GBER.
- (96) Ir-Rumanija wriet li l-ghajjuna nnotifikata għat-taħriġ u l-ghajjuna reġjonali li nġatat qabel ma jkopru spejjeż eliġibbli li jidhlu f'xulxin. L-ghajjuna reġjonali approvata f'April 2008 kienet relatata ma' spiza eliġibbli ta' investiment inizjali (makkinarju, impjanti, bini) f'konformità mal-Punt 4.2 tal-Linji Gwida tal-2006 dwar l-Ghajjuna Reġjonali<sup>(45)</sup>. Fil-każ preżenti, l-ispejjeż eliġibbli nnotifikati jkopru kategoriji ta' spejjeż għal kollox differenti: l-ispejjeż tal-persunal ta' dawkl li jagħtu t-taħriġ, spejjeż tal-ivvjaġġar ta' dawkl li jagħtu t-taħriġ u tal-apprendisti, materjali u provvisti, deprezzament ta' materjali u għodda li jintużaw għat-taħriġ, gwida u konsulenza, kumpens għall-pagi ta' dawkl li jitharrġu relatat esklussivament

<sup>(44)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 4.

<sup>(45)</sup> Linji Gwida dwar Ghajjuna Reġjonali Nazzjonali għal 2007-2013 (GU C 54, 4.3.2006, p. 13).

mal-hin iddedikat ghat-tahriġ. Il-Kummissjoni ssib li r-Rumanija ssostanzjat id-distinzjoni bejn l-ispejjeż eliġibbli koperti mill-ghajnuna reġjonali mogħtija u l-ghajnuna ghat-tahriġ proposta għall-impjant ta' Craiova.

- (97) Mod iehor kif wiehed jista' jhares lejn l-istess kwistjoni huwa billi jistaqsi jekk l-ghajnuna ghat-tahriġ hijiex ġustifikata bħala tali sal-punt li tikkumpensa għal żvantaġġ reġjonali intanġibbli li diġà kien ikkumpensat permezz tal-ghajnuna reġjonali. Ir-Rumanija twieġeb din il-mistoqsija billi tenfasizza li l-miżuri tal-ghajnuna reġjonali u tal-ghajnuna ghat-tahriġ għandhom għanijiet differenti u jkopru spejjeż eliġibbli differenti. L-ghan tal-ghajnuna reġjonali huwa li tistimula l-investiment fir-reġjuni żvantaġġati tal-Unjoni, filwaqt li l-ghajnuna ghat-tahriġ timmira li tirrimedja n-nuqqas ta' investiment fit-tahriġ. Mill-ghajnuna reġjonali tibbenifika l-ewwel u qabel kollox il-kumpanija, filwaqt li mill-ghajnuna ghat-tahriġ, speċjalment meta marbuta mat-tahriġ ġenerali, jibbenifikaw primarjament l-impjegati, u sekondarjament biss il-kumpanija. Ir-Rumanija tenfasizza wkoll li r-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat tal-UE ma jipprojbixx l-akkumulazzjoni tal-ghajnuna reġjonali u ghat-tahriġ għall-istess kumpanija. Barra minn hekk, kif tirrimarka ġustament ir-Rumanija, jekk il-kumpaniji li rċevew għajnuna reġjonali ma jithallewx jirċievu għajnuna ghat-tahriġ, ir-reġjuni l-aktar żvantaġġati tal-Unjoni jkunu ddiskriminati *de facto* minhabba li ma jkollhomx il-possibbiltà li jipprovdu għajnuna ghat-tahriġ.
- (98) Il-Kummissjoni tikkonkludi mill-osservazzjonijiet magħmula fil-paragrafu 94 li, fuq il-bażi tal-informazzjoni pprezentata, jista' jiġi kkunsidrat li l-kundizzjonijiet tal-proporzjonalità li jirriżultaw mill-Artikolu 39(2) tal-GBER (li jistabbilixxi l-intensitajiet ta' għajnuna applikabbli), l-Artikolu 39(4) tal-GBER (li jiddefinixxi l-kategoriji ta' spejjeż eliġibbli li jistgħu jiġu kkalkolati), u l-Punt 16 tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna ghat-Tahriġ, huma ssodisfati. B'mod partikolari, fir-rigward tal-ispejjeż tal-paġi ta' dawk li jitharrġu, kienet biss dawk l-ispejjeż relatati maż-żmien iddedikat ghat-tahriġ li ttehd u f'kunsiderazzjoni, f'konformità mal-kundizzjonijiet li jirriżultaw mill-Artikolu 39(4)(f) tal-GBER.
- (99) Madankollu, il-Kummissjoni għandha tosserva li l-evidenza relatata mal-proporzjonalità sabiex jiġi żgurat li l-ghajnuna tiġi limitata għall-minimu neċessarju sottomess f'dan il-każ tikkonsisti kważi esklussivament minn estimi tal-ispejjeż futuri u l-proġezzjonijiet ta' azzjoni futura. Dan huwa l-każ, pereżempju, fir-rigward tan-numru totali ta' impjegati li għandhom jiġu koperti mill-proġett ta' tahriġ propost, li jinkludi estimi ta' forza tax-xogħol totali ta' 9 000 persuna sal-2012. Raġunament simili japplika għal estimi ta' spejjeż eliġibbli skont il-kategoriji tal-ispejjeż skont l-Artikolu 39(4) tal-GBER. Il-Kummissjoni tirrikonoxxi li huwa ġustifikat li taċċetta li, għall-finijiet ta' proġett ta' tahriġ ta' tali importanza bħal dan inkwistjoni, li huwa mfassal biex ikun immirat għal 9 000 impjegat, u li jkopri l-fuq minn 269 kors differenti li għandhom jiġu implimentati fuq perġodu ta' hames snin, l-ispejjeż eliġibbli kkunsidrati

bħala neċessarji jistgħu jkunu biss estimi derivati minn spejjeż simili mgħarrba fil-passat (fir-rigward tal-proġetti ta' tahriġ offruti f'postijiet oħrajn tal-kumpanija) u waqt li jitqiesu l-proġezzjonijiet u previżjonijiet realistiki tal-ispejjeż għar-Rumanija (ara l-premessa 20 fuq). Madankollu, ma jistax jiġi eskluż *a priori* li l-ispejjeż attwalment mgħarrba jistgħu eventwalment ikunu inqas minn dawk previsti. Għalhekk, huwa meħtieġ li jiġu introdotti salvagwardji addizzjonali sabiex tiġi żgurata l-konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità matul l-implimentazzjoni tal-proġett. Din il-kwistjoni hija indirizzata permezz tal-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 2 tad-Deċiżjoni.

#### *Distorsjoni tal-kompetizzjoni*

- (100) Skont il-Punt 17 tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna ghat-Tahriġ, il-Kummissjoni għandha tevalwa fil-fond l-effetti distortivi potenzjali tal-ghajnuna fdawk il-każijiet fejn l-ghajnuna proposta tista' tirriżulta f'bidla sinifikanti fl-imġiba tal-benefiċjarju li x'aktarx tfixxkel il-kompetizzjoni. Il-potenzjal distortiv tal-ghajnuna jista' jvarja skont il-karatteristiċi tal-ghajnuna u s-suq/swieq affettwati/i.
- (101) Il-Kummissjoni tinnota li l-ghajnuna proposta hija kważi esklussivament marbuta mat-tahriġ ġenerali, li min-natura tagħha hija preżunta li minnha jibbenifikaw primarjament l-impjegati nfushom, u b'mod sekondarju biss il-benefiċjarju (għalkemm dan tal-aħħar jibbenifika mill-benefiċċji assoċjati mal-fatt li huwa jkollu haddiema kwalifikati aħjar għad-dispożizzjoni tiegħu). B'hekk jista' jiġi sostnut li l-ghajnuna ma thalli ebda impatt sostanzjali f'termini ta' kwalità, kwantità tal-produzzjoni jew l-ipprezzar – effetti tat-tip li jiffavorixxu lill-benefiċjarju għad-detriment tal-kompetituri tiegħu. Minbarra dan, il-konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità għandha tillimita wkoll l-effetti distortivi tal-ghajnuna.
- (102) Madankollu, skont il-Punt 18 tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Għajnuna ghat-Tahriġ, is-selettività tal-ghajnuna, id-daqs tal-ghajnuna, u t-tul ta' żmien tal-programm meġhjun huma indikaturi tal-probabbiltà u l-firxa tad-distorsjoni tal-kompetizzjoni. L-ghajnuna proposta hija selettiva (din tinvolvi appoġġ *ad hoc* individwali lil kumpanija kbira), l-ammont tal-ghajnuna huwa eċċezzjonalment għoli (EUR 57 miljun), u l-programm ta' tahriġ meġhjun jestendi fuq perġodu ta' hames snin (li barra minn hekk jikkoinċidi mal-perġodu ghat-tnedija ta' żewġ proġetti ta' produzzjoni godda).
- (103) Il-Kummissjoni hija partikolarment imhassba dwar l-impatt tal-ammont totali eċċezzjonalment għoli tal-ghajnuna proposta, jiġifieri EUR 57 miljun. Għajnuna ta' daqs bħal dan, speċjalment jekk is-somma shiha trid tithallas lill-benefiċjarju f'daqqa, ikollha effetti distortivi simili għal dawk ta' għotja ta' flus f'daqqa. F'din is-sitwazzjoni, il-benefiċjarju jista' jiddisponi mis-somma, għall-inqas fl-istadji inizjali tal-implimentazzjoni tal-programm, anki għal għanijiet operattivi oħrajn minbarra li jiġu koperti l-ispejjeż ta' programm ta' tahriġ kontinwu.

- (104) Thassib iehor huwa l-vantaġġ finanzjarju possibbli li jista' jinkiseb mill-benefiċjarju mill-fatt li l-ghajnuna ghat-tahriġ tkopri parzjalment il-kumpens għall-pagi tal-impjegati fir-rigward taż-żmien iddedikat sabiex tiġi segwita l-parti "eliġibbli" addizzjonali tat-tahriġ. Skont l-informazzjoni pprezentata mir-Rumanija u minn Ford, il-proġett ta' tahriġ propost jinvolti b'kolloxx total medju ta' 111-il jum ta' tahriġ għal kull impjegat (jiġifieri medja ta' 22.2 jum ta' tahriġ fis-sena), li jinkludu kemm il-parti (mhux eliġibbli) tal-programm ta' tahriġ speċifiku għall-kumpanija kif ukoll il-parti "eliġibbli" addizzjonali tal-programm.
- (105) Sabiex tevalwa l-potenzjal distortiv tal-ghajnuna proposta, il-Kummissjoni għandha tiehu f'kunsiderazzjoni l-karatteristiċi tas-settur u l-istruttura tas-suq/swieq rilevanti għall-proġett ta' tahriġ meġhun. Sabiex teżamina dawn l-aspetti, il-Kummissjoni tibbaża fuq is-suq tal-prodott rilevanti, is-suq ġeografiku rilevanti u l-analiżi tas-sehem tas-suq imwettqa mill-Kummissjoni fl-2008 għall-finijiet tal-evalwazzjoni tal-ghajnuna reġionali għal Ford Craiova <sup>(46)</sup>, li l-konkluzjonijiet tagħha jikkuntrastaw mad-dejta riċenti dwar il-bejgħ tal-karozzi mid-ditta ta' konsulenza Global Insight <sup>(47)</sup>, u jiġu interpretati fl-isfond tal-informazzjoni riċenti rigward ir-rati ta' utilizzazzjoni tal-kapaċità fl-industrija.
- (106) Il-benefiċjarja tal-ghajnuna ghat-tahriġ hija kumpanija kbira fis-settur tal-produzzjoni tal-vetturi bil-mutur. Fl-impjant ta' Craiova, Ford sejra tipproduċi żewġ tipi godda ta' vetturi: B-MAV, vettura multifunzjonali żgħira mibnija fuq pjattaforma kklassifikata minn Ford bħala li tappartjeni għall-karozzi tal-passiġġieri tas-segment B, u ISV, vettura żgħira ta' utilità, li tista' tintuża kemm għal trasport kummerċjali kif ukoll għat-trasport ta' passiġġieri, mibnija fuq pjattaforma kklassifikata minn Ford bħala li tappartjeni għall-karozzi tal-passiġġieri tas-segment C. Mis-sena 2011, fl-impjant ta' Craiova sejra tibda tiġi prodotta linja ġdida ta' magni b'livelli baxxi ta' CO<sub>2</sub>, li għandhom jiġu inkorporati kwazi esklussivament fuq vetturi tal-marka Ford.
- (107) Fid-deċizzjoni dwar l-ghajnuna reġionali ta' April 2008, il-Kummissjoni kkonkludiet li, safejn il-magni jkun prodotti intermedjarji li għandhom jiġu inkorporati fuq vetturi Ford, is-swieq ġeografiċi u tal-prodotti rilevanti għall-magni jikkoincidu ma' daww definiti għall-prodotti finali (il-vetturi). Rigward is-swieq ġeografiċi u tal-prodotti rilevanti għall-vetturi B-MAV u IVS, minhabba l-eżistenza ta' sistemi differenti għall-klassifikazzjoni tas-segmenti tal-karozzi rilevanti, il-Kummissjoni hadet f'kunsiderazzjoni definizzjonijiet alternattivi differenti ta' suq tal-prodotti. Il-vetturi prodotti fl-impjant ta' Craiova sejin jinbiegħu prinċipalment fis-swieq tal-UE u taż-ŻEE, iżda l-kumpanija għandha wkoll il-hsieb li tibda tesporta l-vetturi tagħha lejn destinazzjonijiet oħrajn madwar id-dinja. Il-Kummissjoni stmat l-ishma tas-suq rilevanti matul il-perjodu 2007-2012 fil-livelli taż-ŻEE u madwar id-dinja, u kkonkludiet li l-oghla sehem possibbli tas-suq rilevanti li ntlaħaq minn Ford kien ta' 16,8 % fil-livell taż-ŻEE fl-2007, b'tendenza li jonqos xi ftit matul iż-żmien lejn l-2013. Il-Kumpaniji li jipproduċu vetturi b'karatteristiċi simili hafna għall-vetturi B-MAV u IVS huma Renault u Opel, u rispettivament, Renault, Citroen, Fiat u Volkswagen.
- (108) Is-settur Ewropew tal-karozzi b'mod ġenerali huwa kkaratterizzat minn kapaċità żejda tal-produzzjoni – fl-2007, pereżempju, li kienet meqjusa bħala sena tajba għall-bejgħ tal-karozzi fl-Ewropa, il-produtturi poġġew fis-suq 4 miljun karozza aktar milli setgħu jinxtraw fis-suq <sup>(48)</sup>. L-ACEA (l-Assocjazzjoni Ewropea għall-Produtturi tal-Karozzi) tirrapporta li r-registrazzjonijiet ta' vetturi kummerċjali hfief ġodda sa 3.5t naqsu b'31,4 % fl-Ewropa bejn Lulju 2008 u Lulju 2009 <sup>(49)</sup>.
- (109) Il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-karatteristiċi tas-settur (kapaċità żejda b'mod prinċipali) u tas-swieq rilevanti (kompetizzjoni intensa bejn ftit produtturi kbar), jindikaw li l-ghajnuna għandha potenzjal ċar li tfixx il-kompetizzjoni. Madankollu, dawn il-kunsiderazzjonijiet għandhom jiġu bbalanċjati kontra l-htieġa li jiġi mhegġeġ l-investiment futur mehtieġ sabiex tiġi żgurata l-vijabbiltà fit-tul tas-settur Ewropew tal-vetturi bil-mutur b'mod ġenerali. Fil-Komunikazzjoni tagħha dwar "Ir-Reazzjoni għall-kriżi fl-industrija awtomobilistika Ewropea" <sup>(50)</sup> il-Kummissjoni identifikat firxa wiesgħa ta' miżuri ta' għajnuna bil-ghan li tgħin lill-industrija fil-kuntest tal-kriżi preżenti, inkluża l-ghajnuna ghat-tahriġ. Barra minn hekk, huwa mehtieġ li jiġi mfakkar li, filwaqt li l-ghajnuna hija kbira f'termini assoluti, hija tirrapprezenta biss madwar terz tal-impenn finanzjarju globali ghat-tahriġ tal-impjegati fl-impjant ta' Craiova. Għaldaqstant, dan it-thassib fih innifsu ma jikkostitwixxi ebda bażi suffiċjenti sabiex tiġi rrifjutata l-ghajnuna. Madankollu, dan it-thassib jissuggerixxi li huwa mehtieġ li jiġu imposti ċerti kundizzjonijiet fuq il-hlas tal-ghajnuna, sabiex jiġi żgurat li Ford ma tiġix ipprovduta b'likwidità eċċessiva għal perjodu ta' żmien qasir. Din il-kwistjoni hija indirizzata permezz tal-kundizzjonijiet rigward l-implimentazzjoni tal-programm stabbilit fl-Artikolu 2 fis-sezzjoni konkluziva tad-Deciżjoni.

#### *Bilanċ bejn l-effetti pożittivi u negattivi tal-ghajnuna*

- (110) Il-Kummissjoni kkonkludiet li l-effetti pożittivi tal-ghajnuna proposta, f'termini ta' (i) l-introduzzjoni tal-benefiċjarju sabiex joffri tahriġ ġenerali addizzjonali tat-tip li x'aktarx jiġġenera effetti pożittivi għall-ekonomija u s-socjetà, u b'mod partikolari fil-livell ta' reġjun assistit

<sup>(46)</sup> Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna Nru 4, premissi 70-129.

<sup>(47)</sup> Dejta ta' Global Insight minn Ottubru 2009 miksuba mis-servizzi tal-Kummissjoni. Ara <http://www.ihsglobalinsight.com>.

<sup>(48)</sup> Ara The Economist tas-17 ta' Settembru 2009, "Small Isn't Beautiful", li tikkwota estimi tal-PWC ta' kapaċità eċċessiva fl-industrija Ewropea tal-karozzi matul il-perjodu 2005-2010.

<sup>(49)</sup> Ara l-Istqarrija għall-Istampa ta' ACEA tal-24 ta' Settembru 2009, *Registrazzjonijiet ta' Vetturi Kummerċjali Godda għal Lulju u Awwissu 2009, l-UE u l-Pajjiżi tal-EFTA*, disponibbli fuq [http://www.acea.be/index.php/news/news\\_detail/commercial\\_vehicles\\_registrations\\_down\\_374\\_eight\\_months\\_into\\_2009](http://www.acea.be/index.php/news/news_detail/commercial_vehicles_registrations_down_374_eight_months_into_2009)

<sup>(50)</sup> Komunikazzjoni għall-Kummissjoni tal-25 ta' Frar 2009, test disponibbli fuq <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0104:FIN:EN:PDF>

skont l-Artikolu 107(3)(a) TFUE, (ii) l-adegwatezza tal-ghajjnuna bħala strument ta' politika u (iii) l-effett ta' incentiv tagħha kienu murija b'mod sodisfacenti. Il-Kummissjoni ssostni ċertu thassib fir-rigward tal-proporzjonalità tal-ghajjnuna proposta fuq il-bażi tal-estimi tal-ispejjeż futuri u l-projezzjonijiet tal-azzjoni futura, iżda madankollu tikkonkludi li l-evidenza *ex ante* fuq il-proporzjonalità ipprezentata fil-każ hija aċċettabbli. Fir-rigward tal-effetti negattivi tal-ghajjnuna, assoċjati mal-potenzjal tagħha li tfixx il-kompetizzjoni, il-Kummissjoni tesprimi thassib, b'mod partikolari relatat mal-impatt ta' ghajjnuna individwali ta' dan id-daqs, *inter alia*, billi tikkunsidra l-karatteristiċi tas-settur u tas-swieq rilevanti. Madankollu, il-Kummissjoni tikkunsidra li dan it-thassib relatat mal-effetti distortivi u l-proporzjonalità jista' jiġi indirizzat permezz ta' konformità ma' ċerti kundizzjonijiet rigward l-implimentazzjoni tal-programm meghjun, li huma destinati sabiex jiżguraw li l-ghajjnuna tithallas biss f'pagamenti perijodiċi retroattivi wara l-preżentazzjoni minn Ford ta' evidenza tal-ispejjeż reali mgarrba. Għalhekk, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-effetti pożittivi tal-ghajjnuna proposta jissuperaw l-effetti negattivi potenzjali kkawżati minnha. Dan il-bilanċ pożittiv globali jiġġustifika li l-ghajjnuna tithalla kompatibbli mat-TFUE skont l-Artikolu 107(3)(c).

#### Akkumulazzjoni ta' ghajjnuna

- (111) Din il-kwistjoni giet ittrattata fil-premessi 96-97 tad-Deċiżjoni. Il-Kummissjoni kkonkludiet li l-ghajjnuna proposta tissodisfa r-rekwiżiti fir-rigward tal-akkumulazzjoni tal-ghajjnuna li jirriżultaw mill-Artikolu 7 tal-GBER.

#### Il-prinċipju Deggendorf

- (112) Fid-dawl tad-dokumentazzjoni pprezentata mir-Rumanija biex turi li l-ghajjnuna inkompatibbli tal-privatizzazzjoni ta' EUR 27 miljun u l-imghax li akkumula kienu rrimborżati minn Ford fis-27 ta' Ġunju 2008, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-ghajjnuna proposta tissodisfa l-hekk imsejjah prinċipju Deggendorf.

### 7. KONKLUŻJONI

- (113) Il-Kummissjoni tqis li l-miżura ta' ghajjnuna għat-taħriġ innotifikata mir-Rumanija favur Ford Romania SA, li tinsab fi Craiova, u li tikkonsisti f'ghajjnuna li tammonta għal total ta' EUR 57 miljun bħala appoġġ għal programm ta' taħriġ ta' hames snin li jkopri sa total ta' 9 000 impjegati fl-impjant ta' Craiova, hija kompatibbli mas-Suq Intern skont l-Artikolu 107(3)(c) TFUE.
- (114) Fid-dawl tat-thassib rigward il-proporzjonalità u l-effetti potenzjalment distortivi tal-ghajjnuna msemmi fil-premessi 99, 109 u 110 ta' din id-Deċiżjoni, il-Kummissjoni tippermetti, bħala meħtieġa u ġustifikata, l-adozzjoni ta' deċiżjoni pożittiva b'kundizzjonijiet skont l-Artikolu 7(4) tar-Regolament Proċedurali<sup>(51)</sup>. Dawn il-kun-

dizzjonijiet huma destinati li jiżguraw il-proporzjonalità matul l-implimentazzjoni tal-proġett (billi jiżguraw li l-ammont ta' ghajjnuna jkun limitat strettament biex ikopri l-ispejjeż eliġibbli li ntefqu attwalment), li jillimitaw il-potenzjal distortiv ta' hmas immedjat tal-ammont shih tal-ghajjnuna, u li jsaħhu t-trasferibbiltà tal-hiliet miksuba mill-impjegati permezz tat-taħriġ li rċew.

- (115) Barra minn hekk, kif propost mir-Rumanija nnifisha fis-sottomissjoni tagħha tad-9 ta' Lulju 2009<sup>(52)</sup>, ir-regoli u l-kundizzjonijiet għall-hlas tal-ghajjnuna għandhom jiġu stipulati f'att leġislattiv speċifiku tar-Rumanija.

- (116) Fuq il-bażi ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, il-Kummissjoni,

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

#### Artikolu 1

L-ghajjnuna li r-Rumanija qiegħda tippjana li timplimenta għal Ford Romania SA, li tinsab fi Craiova, li tammonta għal EUR 57 miljun, hija kompatibbli mas-suq intern soġġetta għall-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 2.

#### Artikolu 2

1. L-ghajjnuna għandha tithallas f'pagamenti perijodiċi *ex post*, f'intervalli li t-tul tagħhom għandu jiġi stabbilit bi ftehim bejn l-awtorità tal-ghoti Rumena u l-benefiċjarju, iżda li febda każ ma għandhomx jaqbuż t-tul ta' sena. Is-somma totali tal-pagamenti perijodiċi għandha tikkorrispondi għall-ispejjeż attwalment imgarrba, kif iddikjarat mill-benefiċjarju lill-awtorità tal-ghoti Rumena.

2. L-awtoritajiet Rumeni għandhom jinformat lill-Kunsill tal-Kompetizzjoni Rumani, li huwa fdat bil-monitoraġġ tal-implimentazzjoni ta' din il-miżura ta' ghajjnuna, u lis-servizzi kompetenti tal-Kummissjoni, dwar it-termini tal-ftehim milhuqa fuq it-tul tal-intervalli tal-pagamenti *ex post*.

3. Fil-konkluzjoni ta' kull sena ta' implimentazzjoni tal-programm ta' taħriġ, il-benefiċjarju għandu jissottometti lill-awtorità Rumena tal-monitoraġġ u lill-Kummissjoni indipendent rapporti dettaljati vverifikati dwar l-applikazzjoni tal-programm u l-ispejjeż imgarrba għall-perjodu rapportat. Ir-rapporti tal-implimentazzjoni għandhom jinkludu informazzjoni dettaljata dwar l-ispejjeż imgarrba u t-taħriġ offrut. Ir-rapporti għandhom jikklassifikaw il-kategoriji tal-ispiza eliġibbli kif definit fl-Artikolu 39(4) tal-GBER għal kull blokk ta' taħriġ. Ir-rapporti annwali tal-implimentazzjoni għandhom

<sup>(51)</sup> Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 tat-22 ta' Marzu 1999 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat tal-KE (ĠU L 83, 27.3.1999, p. 1).

<sup>(52)</sup> Ara l-premessa 21 hawn fuq.

jelenkaw ukoll il-korsijiet ta' tahrig offriti taht kull blokk matul il-perjodu rrapportat, in-numru ta' impjegati li attendew il-korsijiet b'distinzzjoni skont il-kategorija ta' impjegati, in-numru totali ta' granet/sighat ta' tahrig offriti skont il-kors u skont il-blokk ta' tahrig, u n-numru totali ta' impjegati tal-kumpanija fi tmiem kull sena ta' implimentazzjoni tal-programm (ghadd tal-persunal). L-awditur indipendenti ghandu jintgħażel permezz ta' ftehim reċiproku bejn il-benefiċjarju u l-awtorità Rumena tal-monitoraġġ.

4. Il-hlasijiet tal-pagamenti bin-nifs ghas-snin suċċessivi ta' implimentazzjoni tal-programm ghandhom ikunu marbuta mal-kundizzjoni li jiġu aċċettati r-rapporti annwali ta' implimentazzjoni mill-awtorità Rumena tal-monitoraġġ u mill-Kummissjoni, fi żmien sitt gimgħat mid-data meta r-rapport sottomess jitqies bhala komplet. In-nuqqas ta' reazzjoni fi żmien l-iskadenza stabbilita ghandu jiġi interpretat bhala aċċettazzjoni taċita tar-rapporti dwar l-implimentazzjoni.

5. Il-benefiċjarju ghandu johroġ iċ-ċertifikati tal-attenzenza għal kull wiehed u wahda mill-impjegati li jattendu l-programm ta' tahrig, fi tmiem il-programm jew fuq bażi annwali (skont kif ikun l-aktar konvenjenti), billi jelenka l-korsijiet li jkun attendew għalihom u n-numru ta' granet/sighat ta' tahrig irċevuti skont il-kors. Dawn iċ-ċertifikati tal-attenzenza ghandhom f'kull każ jinharġu fuq it-talba tal-impjegat jekk u meta dan tal-ahhar ikun għamel talba formali biex iħalli l-kumpanija. Iċ-ċertifikati tal-attenzenza ghandhom b'hekk isahhu t-trasferibbiltà tal-hiliet miksuba permezz tat-tahrig ipprovdut.

6. L-awtoritajiet Rumeni ghandhom jittrasponu l-kundizzjonijiet stabbiliti fis-subparagrafi 1-5 ta' hawn fuq f'att leġislativ li jirregola l-implimentazzjoni tal-programm ta' tahrig. Minbarra li jirrifletti l-kundizzjonijiet imsemmija fuq, l-att leġislativ ghandu jistipula kundizzjonijiet speċifiċi li jiggarantixxu l-hlas lura ta' ammonti ta' ghajnuna li kienu thallsu f'pagamenti perjoċiċi preċedenti li nstab li kienu aktar mill-ispejjeż attwalment

minfuqa u/jew aktar mill-intensitajiet tal-ghajnuna li fuq il-baży tagħhom l-ghajnuna kienet approvata skont il-kwalifika "ġenerali" jew "speċifika" tat-tahrig li ghandu jiġi pprovdut. L-att leġislativ ghandu jistipula wkoll obbligu għall-benefiċjarju li jeskludi mill-ispejjeż eliġibbli ddikjarati dawk l-ispejjeż li eventwalment jiġu rkuprati bhala konsegwenza ta' benefiċċju mill-hiliet miksuba mill-impjegati permezz tat-tahrig, fis-sens tal-ahhar paragrafu tal-Punt 16 tal-Komunikazzjoni tal-2009 dwar l-Ghajjnuna għat-Tahrig. L-att leġislativ ghandu jiġi kkomunikat lill-Kummissjoni bl-inqas dewmien possibbli. L-ghajnuna ma tistax tiġi implimentata qabel l-adozzjoni ta' dan l-att.

7. Il-Kummissjoni tistieden lir-rappreżentanti tal-impjegati fl-impjant ta' Ford Craiova sabiex jipprezentaw, fl-ahhar ta' kull sena ta' implimentazzjoni tal-programm ta' tahrig, kummenti bil-miktub rigward il-kontenut tal-korsijiet ta' tahrig li ġew ipprovduti u l-attenzenza fil-korsijiet (f'termini ta' numru ta' impjegati li jattendu t-tahrig u l-hin imqatta' fit-tahrig).

### Artikolu 3

Ir-Rumanija ghandha tinforma lill-Kummissjoni, fi żmien xahrejn min-notifika ta' din id-Deciżjoni, dwar il-miżuri mehuda sabiex tintlaħaq konformità magħha.

### Artikolu 4

Din id-Deciżjoni hija indirizzata lir-Rumanija.

Magħmul fi Brussell, it-2 ta' Diċembru 2009.

Għall-Kummissjoni

Neelie KROES

Membru tal-Kummissjoni